

Nr 16

Skatteutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till skattebrottslag, m. m. jämte motioner.

Propositionen

I proposition 1971: 10 har Kungl. Maj:t under återopande av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 29 juni 1970 och den 4 januari 1971 och lagrådets protokoll för den 10 december 1970 föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogade förslag till

- 1) skattebrottslag,
- 2) lag om ändring i taxeringsförfordningen (1956: 623),
- 3) förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt,
- 4) lag om ändring i förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning,
- 5) lag om ändring i förordningen (1959: 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
- 6) förordning om ändring i stämpelskatteförordningen (1964: 308),
- 7) lag om ändring i uppbördsförfordningen (1953: 272),
- 8) förordning om ändring i förordningen (1908: 128) angående beviljningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter,
- 9) förordning om ändring i förordningen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 10) förordning om ändring i förordningen (1958: 295) om sjömansskatt,
- 11) förordning om ändring i förordningen (1970: 99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten,
- 12) förordning om ändring i förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt,
- 13) förordning om ändring i förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pålsvaror,
- 14) förordning om ändring i förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt,
- 15) förordning om ändring i förordningen (1953: 396) om accis å fettemulsion m. m.,
- 16) förordning om ändring i förordningen (1953: 397) angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.,
- 17) förordning om ändring i förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall,

18) förordning om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt,

19) lag om ändring i förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker,

20) förordning om ändring i förordningen (1960: 258) om utjämningskatt å vissa varor,

21) förordning om ändring i förordningen (1961: 372) om bensinskatt,

22) förordning om ändring i förordningen (1961: 394) om tobaksskatt,

23) förordning om ändring i förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt,

24) förordning om ändring i förordningen (1964: 352) om gasolskatt,

25) lag om ändring i lagen (1961: 300) om redareavgift för sjöfolks pensionering,

26) förordning om ändring i förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift,

27) lag om ändring i bokföringslagen (1929: 117),

28) lag om ändring i förordningen (1967: 139) om obligatorisk statsplombering av utsädesvara och om växtförädlingsavgift,

29) lag om ändring i förordningen (1967: 340) med vissa bestämmelser om prisreglering på jordbrukets område,

30) förordning om ändring i kupongskatteförordningen (1970: 624).

I propositionen föreslås en reform av påföljdssystemet i fråga om överträdelse mot skatte- och avgiftsförfattningar. Syftet är bl. a. att åstadkomma en effektivare och jämnare rättstillämpning. Detta avses ske genom att avgifter av ny typ införs, s. k. skatte- eller avgiftstillägg och förseningsavgift, som beslutas i administrativ ordning. Allvarigare fall av överträdelser skall emellertid bestraffas i vanlig ordning och således komma under allmän domstols prövning. För sådana fall föreslås också en väsentlig straffskärpning. Reformen omfattar flertalet skatter och allmänna avgifter i egentlig mening samt arbetsgivaravgifterna till socialförsäkringens finansiering. Tullar samt skatter och avgifter som tas ut vid import berörs emellertid inte av reformen.

Skattetillägg eller avgiftstillägg påförs enligt förslaget när någon lämnat oriktigt skriftligt meddelande till myndighet och detta skulle kunna leda till för lågt beskattningsresultat resp. för låg arbetsgivaravgift. Förseningsavgift tas ut vid försummelse att i rätt tid avge deklaration eller arbetsgivaruppgift.

Skattetilläggets storlek är i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatten 50 % samt i fråga om de indirekta skatterna och arbetsgivaravgifterna 20 % av det skatte- eller avgiftsbelopp som skulle ha undandragits om det oriktiga meddelandet följts. Förseningsavgiften är i fråga om in-

komst- och förmögenhetsskatten 1 % av den högsta beskattningsbara inkomsten och 0,3 % av den beskattningsbara förmögenheten till den del den överstiger skattefritt belopp samt i fråga om arbetsgivaravgifterna 5 % av den fastställda slutliga avgiften. Avgiften är maximerad till 300 kr. eller i de fall då deklaration eller arbetsgivaruppgift inte avgetts trots anmaning 600 kr. Förseningsavgiften i fråga om de indirekta skatterna är enligt förslaget 100 kr., i vissa fall 200 kr.

Det föreslås möjligheter till befrielse från avgifter av nämnda slag under vissa omständigheter, t. ex. vid ursäktlighet på grund av ålder, sjukdom eller bristande erfarenhet. Närmare anvisningar för tillämpning av de nya administrativa sanktionsformerna i vad de gäller skatt avses skola meddelas av riksskatteverket.

I fråga om de straffrättsliga påföljderna är de centrala straffbestämmelserna samlade i en särskild lag, skattebrottslagen, som föreslås skola ersätta den nuvarande skattestrafflagen.

Huvudbrottet kallas skattebedrägeri. Detta motsvarar närmast det nuvarande falskdeklarationsbrottet. Även underlåtenhet att lämna deklaration eller därmed jämförlig handling kan under vissa omständigheter föranleda ansvar för skattebedrägeri.

Straffet vid skattebedrägeri föreslås bli fängelse i högst två år. Vid grovt brott är maximum sex års fängelse. I ringa fall skall endast utgå böter. Böter utdöms som dagsböter och inte som nu i normerade böter. Ringa brott skall åtalas endast om särskilda omständigheter föreligger.

Det nuvarande brottet vårdslös deklaration motsvaras i förslaget av brottet vårdslös skatteuppgift. Vårdslöshetsbrottet avser endast fall då gärningen rör betydande belopp. Deklarationsförsummelse på grund av vårdslöshet skall inte leda till påföljd enligt skattebrottslagen.

Arbetsgivare som lämnar oriktig uppgift om innehållen källskatt till uppbördsmyndighet eller underlåter att lämna uppgift om innehållen skatt skall under vissa förutsättningar enligt förslaget bestraffas för uppbördsbrott. Straffet för det uppsåtliga brottet, som kallas oredlig uppbördsredovisning, är fängelse i högst ett år. Vid grov oaktsamhet från gärningsmannens sida blir straffet böter eller fängelse i högst sex månader. Övriga brott mot uppbördssystemet skall liksom hittills bestraffas enligt särskilda bestämmelser i uppbördsförordningen m. fl. författningar.

Slutligen innehåller förslaget till skattebrottslag en straffbestämmelse för det fall att någon åsidosätter bokföringsskyldighet eller annan särskild föreskriven räkenskapsskyldighet och därigenom föranleder att myndighets kontrollverksamhet beträffande skatt eller avgift allvarligt försvåras. Brottet kallas försvårande av skattekontroll och bestraffas med böter eller fängelse i högst två år.

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1972.

Författningsförslagen har följande lydelse.

1) Förslag till Skattebrottslag

Härigenom förordnas som följer.

1 §

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. förordningen (1908:128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927:321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928:370), förordningen (1933:395) om ersättningsskatt, förordningen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, förordningen (1946:324) om skogsvårdsavgift, förordningen (1947:576) om statlig inkomstskatt, förordningen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, förordningen (1958:295) om sjömansskatt, förordningen (1970:99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten,

2. förordningen (1941:251) om särskild varuskatt, förordningen (1943:477) om skatt å vissa pålsvaror, förordningen (1948:85) om försäljningsskatt, förordningen (1953:396) om accis å fettemulsion m. m., förordningen (1953:397) angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., förordningen (1956:545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall, förordningen (1957:262) om allmän energiskatt, förordningen (1960:253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, förordningen (1960:258) om utjämningskatt å vissa varor, förordningen (1961:372) om bensinskatt, förordningen (1961:394) om tobaksskatt, förordningen (1961:653) om brännoljeskatt, stämpelskatteförordningen (1964:308), förordningen (1964:352) om gasolskatt, förordningen (1966:21) om särskild skatt på motorbränslen, förordningen (1968:430) om mervärdeskatt,

3. lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring i vad avser obligatorisk försäkring, lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., förordningen (1960:77) angående byggnadsforskningsavgift, lagen (1961:300) om redareavgift för sjöfolks pensionering, lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1962:398) om finansiering av folkpensioneringen, förordningen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift.

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördsförordningen (1953:272).

Lagen tillämpas ej om skatten eller avgiften fastställs eller uppbäres i den ordning som gäller för tull och ej heller beträffande restavgift, skatte-tillägg eller liknande avgift.

2 §

Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift uppsåtligen avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder att skatt eller avgift påföres med för lågt belopp eller tillgodoräknas med för högt belopp dömes för *skattebedrägeri* till fängelse i högst två år.

Detsamma gäller den som med avsikt att skatt eller avgift skall påföras med för lågt belopp underlåter att avge deklaration eller därmed jämförlig handling och därigenom föranleder att för lågt belopp påföres honori eller den han företräder.

3 §

Om brott som avses i 2 § är att anse som ringa, dömes för *skatteförseelse* till böter.

4 §

Om brott som avses i 2 § är att anse som grovt, dömes för *grovt skattebedrägeri* till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om det rört mycket betydande belopp eller eljest varit av synnerligen farlig art.

5 §

Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att skatt eller avgift påföres med för lågt belopp eller tillgodoräknas med för högt belopp dömes, om gärningen rör betydande belopp, för *vårdslös skatteuppgift* till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

För försök till skattebedrägeri och grovt skattebedrägeri dömes till ansvar enligt 23 kap. 1 § brottsbalken.

7 §

Den som uppsåtligen underlåter att till uppbördsmyndighet avge föreskriven handling avseende redovisning av skatt eller avgift, som innehållits för annan, eller avger sådan handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att innehållen skatt eller avgift med orätt belopp påföres den uppgiftsskyldige eller tillgodoräknas annan dömes för *oredlig uppbördsredovisning* till fängelse i högst ett år.

8 §

Om brott som avses i 7 § är att anse som ringa dömes för *bristande uppbördsredovisning* till böter.

9 §

Den som av grov oaktsamhet begår gärning som avses i 7 § dömes för *vårdslös uppbördsredovisning* till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

10 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter bokföringskyldighet eller sådan skyldighet att föra och bevara räkenskaper, som föreskrives för vissa uppgiftsskyldiga, och därigenom allvarligt försvårar myndighets kontrollverksamhet vid beräkning eller uppbörd av skatt eller avgift dömes för *försvårande av skattekontroll* till böter eller fängelse i högst två år.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Ansvar enligt första stycket inträder ej, om ansvar för gärningen kan ådömas enligt brottsbalken.

11 §

Med myndighets beslut i fråga om skatt eller avgift förstås i denna lag även sådant preliminärt eller slutligt beslut som på grund av särskild föreskrift skall anses meddelat.

12 §

Ansvar enligt 2—9 § inträder ej för den som frivilligt vidtager åtgärd som leder till att skatten eller avgiften kan påföras eller tillgodoräknas med rätt belopp.

13 §

Åtal för brott enligt 3 eller 8 § får väckas endast om det är påkallat av särskilda skäl.

14 §

Utan hinder av 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd för brott enligt 3, 7, 8 eller 9 § ådömas, om den misstänkte häktats eller erhållit del av åtal för brottet inom fem år från brottet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972, då skatlestrafflagen (1943: 313) skall upphöra att gälla. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande i fråga om gärning som begåtts före ikraftträdandet.

2) Förslag

till

Lag

om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623)

Härigenom förordnas i fråga om taxeringsförordningen (1956: 623)¹,

dels att 118, 121 och 122 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 21, 115, 117, 119, 120, 170, 171, 198 och 199 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas tio nya paragrafer, 116 a—116 j §§, samt närmast före 116 a § en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

21 §.

Har deklaration ej avgivits eller kan, på grund av brister i deklaration eller bristfälligt underlag för sådan, skattskyldigs inkomst av viss förvärvskälla icke tillförlitligen beräknas, skall inkomsten uppskattas efter vad med hänsyn till föreliggande omständigheter såsom verksamhetens art och omfattning finnes skäligt.

Har deklaration ej avgivits eller kan, på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklaration, inkomst av viss förvärvskälla eller skattepliktig förmögenhet icke tillförlitligen beräknas, skall inkomsten eller förmögenheten uppskattas efter vad med hänsyn till föreliggande omständigheter finnes skäligt.

115 §.

Eftertaxering må — — — — — för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser hans taxering må, även efter utgången av den i första stycket angivna tiden, eftertaxering ske för det år, som åtalet avser. Eftertaxering må dock icke ske med mindre fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det då åtalet skett. Har den skattskyldige avlidit, skall fråga om eftertaxering av dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Bifalles åtalet ej till någon del, skall den med stöd av detta stycke åsatta eftertaxeringen undanröjas av prövningsnämnden.

¹ Senaste lydelse av
118 § 1965: 753
121 § 1961: 340

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Andra stycket äger motsvarande tillämpning i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiske personens taxering.

XIV a. Om särskilda avgifter

116 a §.

Har skattskyldig i självdeklaration eller annat skriftligt meddelande, avgivet till ledning vid den skattskyldiges taxering, lämnat oriktig uppgift, påföres honom särskild avgift (s k a t t e t i l l ä g g) med femtio procent av den inkomstskatt eller förmögenhetsskatt som till följd av avvikelse från den oriktiga uppgiften, utöver vad som eljest skulle ha utgått, påföres den skattskyldige eller hans make eller, vad angår förmögenhetsskatt, annan med honom samtaxerad person.

Skattetillägg påföres även då avvikelse skett från självdeklaration med stöd av 21 §. I sådant fall beräknas tillägget på den skatt som till följd av uppskattning utgår utöver skatt på inkomsten eller förmögenheten enligt deklarationen.

Har inkomst eller förmögenhet uppskattats med stöd av 21 § på grund av utebliven självdeklaration, påföres skattetillägg om den skattskyldige trots anmaning ej avlämnat deklaration. Tillägget beräknas på den skatt som utgår på grund av taxeringen eller, om den skattskyldige lämnat skriftlig uppgift om inkomst eller förmögenhet till ledning för taxeringsnämnden, på den skatt som på grund av uppskattningen utgår utöver skatt på inkomsten eller förmögenheten enligt uppgiften. Beslut om sådant tillägg skall undanröjas av prövningsnämnden efter anmälan av taxeringsintendenten, om deklaration inkommit inom två månader efter det den skattskyldige fått del av beslutet, dock senast innan

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

prövningsnämnden avgjort besvär över beslutet eller taxeringen.

Vid tillämpning av första—tredje styckena skall meddelande, som lämnats för skattskyldig som är juridisk person, anses avlämnat av den skattskyldige, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren saknat behörighet att företräda den skattskyldige.

116 b §.

Skattetillägg utgår ej i den mån avvikelse innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning. Skattetillägg utgår ej heller i den mån avvikelser avser bedömning av i skriftligt meddelande framställt yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång och avvikelser icke gäller uppgift i sak.

Har skattskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift utgår ej skattetillägg.

116 c §.

Har skattskyldig underlåtit att avlämna självdeklaration, som skall avgivas utan anmaning, eller avlämnas sådan deklaration först efter utgången av den i 34 § 1 mom. eller med stöd av 34 § 2 mom. föreskrivna tiden, påföres honom särskild avgift (föreseningsavgift) med en procent av den högsta beskattningsbara inkomsten vid taxeringen av den skattskyldige för inkomst i kommunen, samt med tre tiondels procent av den vid taxeringen fastställda skattepliktiga förmögenheten i den mån den överstiger skattefritt belopp som tillkommer den skattskyldige vid förmögenhetsbeskattningen. Förseningsavgift enligt detta stycke för en skattskyldig utgår dock med högst 300 kronor vid en och samma taxering.

Har skattskyldig trots anmaning icke avgivit självdeklaration inom

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

föreskriven tid, bestämmes förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår enligt första stycket, dock minst till 100 kronor.

Har skattskyldig inom föreskriven tid avlämnat deklarationshandling, som ej är behörigen undertecknad, utgår förseningsavgift endast om handlingen icke fullständigas med underskrift inom tid som föreskrives i anmaning. I sådant fall beräknas avgiften enligt andra stycket.

116 d §.

Skattetillägg må helt eftergivas, om felaktigheten eller underlåtenheten med hänsyn till den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig, eller

om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Första stycket gäller i tillämpliga delar beträffande förseningsavgift. Sådan avgift må även nedsättas.

Vid tillämpning av 72 § 2 mom. kommunalskattelagen, 20 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt eller 20 § 2 mom. förordningen om statlig förmögenhetsskatt må Kungl. Maj:t meddela befrielse från avgift som avses i 116 a eller 116 c §.

116 e §.

Fråga om avgift som avses i 116 a eller 116 c § prövas av den lokala skattemyndigheten, såvitt gäller taxeringsnämndens beslut.

Lokal skattemyndighet skall pröva fråga om avgift före den 1 oktober taxeringsåret. I särskilda fall må beslut fattas senare, dock ej efter den 15 december taxeringsåret.

Innan beslut fattas om påföring av avgift, skall den skattskyldige bere-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

das tillfälle yttra sig, om ej hinder möter häremot.

Har rättelse enligt 72 a § beslutats, skall den lokala skattemyndigheten utan hinder av andra stycket besluta om härav föranledd avgift eller ändring av beslut om avgift.

116 f §.

Lokal skattemyndighets beslut i fråga om avgift som avses i 116 a eller 116 c § skall, med angivande av skälen för beslutet, tillställas den skattskyldige i den ordning som föreskrives i 69 § 4 mom. andra stycket beträffande underrättelse om avvikelser från självdeklaration.

116 g §.

Prövningsnämnden beslutar om avgift som avses i 116 a eller 116 c § vid eftertaxering. Talan mot lokal skattemyndighets beslut om avgift föres genom besvär hos prövningsnämnden.

Skattskyldigs besvär skall vara inkomna till prövningsnämndens kansli inom två månader efter det han erhållit del av beslutet.

Taxeringsintendent äger hos prövningsnämnden yrka påföring eller ändring av avgift. För taxeringsintendent talan i fråga om taxering eller eftertaxering, skall talan om avgift föras i samband därmed.

116 h §.

Avgift som avses i 116 a eller 116 c § påföres som slutlig eller tillkommande skatt enligt uppbördsförrordningen och tillfaller statsverket.

Avgift anges i helt krontal så att öretal bortfaller. Avgift eller för en och samma taxering utgående avgifter, som ej uppgå till 100 kronor, påföras ej.

116 i §.

Särskild talan rörande avgift som avses i 116 a eller 116 c § må komma

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

under Kungl. Maj:ts prövning endast efter tillstånd som avses i 98 § 2 mom. tredje stycket.

Finnes vid prövning av besvär i taxeringsmål att taxering skall ned-sättas, skall därav föranledd änd-ring av avgift beslutas.

116 j §.

Om icke annat följer av 116 d—116 i §§ gäller bestämmelserna i denna förordning i tillämpliga delar beträffande avgift som avses i 116 a eller 116 c §.

Närmare föreskrifter om påföring av avgift och befrielse från avgift meddelas av Kungl. Maj:t eller myn-dighet, som Kungl. Maj:t bestämmer.

117 §.

Innehållet i — — — — — i fråga.

Vad som — — — — — avsedda ändamålet.

Ej heller — — — — — är offentlig.

Bryter någon mot vad ovan i den-na paragraf är stadgat, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Den som bryter mot föreskrift i första—tredje stycket dömes till bö-ter eller fängelse i högst sex måna-der, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Allmänt åtal för brott enligt denna paragraf får väckas endast om måls-ägande anger brottet till åtal.

119 §.

Har den, som är pliktig avgiva självdeklaration, till någon, som en-ligt denna förordning är skyldig meddela kontrolluppgift angående honom, lämnat oriktig upplysning rörande namn eller andra förhållan-den och har han därvid haft uppsåt att försvåra uppgiftsskyldighetens behöriga fullgörande, straffes med dagsböter, lägst trettio.

Den som till arbetsgivare eller an-nan, som är skyldig avge kontroll-uppgift angående honom, uppsåtli-gen lämnar oriktig uppgift om för-hållande, som har betydelse för skyl-dighetens fullgörande, dömes till bö-ter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

120 §.

Har någon, ehuru skyldig att utan anmaning avgiva självdeklaration, icke behörigen avlämnat sådan de-klaration inom föreskriven tid eller avlämnar han självdeklaration med

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet enligt 37 eller 38 § dömes till böter.

(Nuvarande lydelse)

så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för taxering, straffes med böter, högst trehundra kronor.

Till påföljd, som i första stycket sägs, skall jämväl dömas

1) den som ej fullgör skyldighet enligt 30 § — — — till beskattning,

3) den som ej fullgör honom enligt 37 eller 38 § åliggande skyldighet att utan anmaning avlämna uppgifter till ledning vid annans taxering,

4) den som ej fullgör vad honom åligger på grund av förordnande, som i 40 § sägs,

5) den som ej fullgör i 42 § föreskriven skyldighet att utan anmaning avlämna särskilda uppgifter från bostadsförening eller bostadsaktiebolag,

6) den som ej fullgör i 43 § 1 mom., 2 mom. andra och tredje styckena samt 3 mom. föreskriven skyldighet att avlämna uppgifter om utdelningar och räntor, samt

7) den som ej fullgör skyldighet enligt 44 § att lämna uppgift till ledning vid beskattning utom riket.

Vad i denna paragraf stadgas äger ej tillämpning, där gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Finnes försummelse, som avses i denna paragraf, ursäktlig eller eljest ringa, må från straff frias.

(Föreslagen lydelse)

Till böter, högst femhundra kronor, dömes

1) den som ej fullgör skyldighet enligt 30 § — — — till beskattning,

3) den som ej fullgör vad honom åligger på grund av förordnande, som i 40 § sägs,

4) den som ej fullgör i 42 § föreskriven skyldighet att utan anmaning avlämna särskilda uppgifter från bostadsförening eller bostadsaktiebolag,

5) den som ej fullgör i 43 § 1 mom., 2 mom. andra och tredje styckena samt 3 mom. föreskriven skyldighet att avlämna uppgifter om utdelningar och räntor, samt

6) den som ej fullgör skyldighet enligt 44 § att lämna uppgift till ledning vid beskattning utom riket.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Ansvar enligt första eller andra stycket inträder ej, om gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

170 §.

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om allmän fastighetstaxering.

Vad i 117 § första, tredje, fjärde och femte styckena föreskrives skall äga motsvarande tillämpning i fråga om allmän fastighetstaxering.

171 §.

1 m o m. Den som i allmän fastighetsdeklaration eller i uppgift enligt 136 § 2 mom. uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift ägnad att leda till för låg

Den som till ledning vid allmän fastighetstaxering uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att taxeringen

(Nuvarande lydelse)

taxering, skall, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen, dömas till dagsböter.

2 m o m. Fullgör någon ej behörigen uppgiftsskyldighet enligt 139 §, gäller vad i 120 § och 122 § andra stycket är för där avsedda fall stadgat.

Vad i 117 § första, tredje och fjärde styckena samt i 122 § första stycket stadgas om tystnadsplikt och om påföljd för brott mot sådan plikt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

Den som i särskild fastighetsdeklaration eller i uppgift som avses i 178 § 1 mom. uppsåtligen eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg taxering, skall, där ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken, dömas till dagsböter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelserna i 116 a—116 j §§ tillämpas ej, i den mån det är fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

De äldre bestämmelserna i 120 § första stycket och 121 § första stycket gäller fortfarande i fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

(Föreslagen lydelse)

blir för låg dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge allmän fastighetsdeklaration dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

198 §.¹

Vad i 117 § första, tredje, fjärde och femte styckena föreskrives skall äga motsvarande tillämpning i fråga om särskild fastighetstaxering.

199 §.

Den som till ledning vid särskild fastighetstaxering uppsåtligen eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att taxeringen blir för låg dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att avge särskild fastighetsdeklaration eller uppgift enligt 178 § 2 mom. dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

¹ Senaste lydelse 1970: 673.

3) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt¹,

dels att 66—68 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 22, 40, 47, 65 och 76 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas åtta nya paragrafer, 64 a—64 h §§, samt närmast före 64 a § en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

22 §.

Skattskyldig som icke är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket skall utan anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärdeskatt för varje verksamhet för vilken *han blivit särskilt registrerad*. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod under vilken verksamheten bedrivs. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Skattskyldig som icke är undantagen från redovisningsskyldighet enligt 6 § första stycket skall utan anmaning lämna uppgift (deklaration) för mervärdeskatt för varje verksamhet för vilken *särskild registrering skall ske enligt 19 §*. Deklaration lämnas för varje redovisningsperiod under vilken verksamheten bedrivs. Redovisningsperiod omfattar två kalendermånader. Redovisningsperioder är januari och februari, mars och april, maj och juni, juli och augusti, september och oktober samt november och december.

Kan det — — — helt kalenderår.

Deklaration skall lämnas — — — nu nämnts.

Deklaration skall avges — — — fastställt formulär.

Efter anmaning — — — är deklarationsskyldig.

Bestämmelserna i — — — för mervärdeskatt.

40 §.

Efterbeskattning får *ej* ske *senare än* under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända och *ej innan* slutligt beslut om fastställelse meddelats eller sådant beslut föreligger enligt 36 § tredje stycket.

Efterbeskattning får ske *först sedan* slutligt beslut om fastställelse meddelats eller sådant beslut föreligger enligt 36 § tredje stycket och *endast om fråga om efterbeskattning prövats senast* under sjätte året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden gått till ända.

¹ Förordningen omtryckt 1969: 237.

(Nuvarande lydelse)

Efterbeskattning av dödsbo får ej ske *senare än* under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket bouppteckning efter den skattskyldige lämnats in för registrering.

(Föreslagen lydelse)

Har den skattskyldige avlidit, påföres efterbeskattning hans dödsbo. Sådan efterbeskattning får ske endast om fråga därom prövats senast under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket bouppteckning efter den skattskyldige lämnats in för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för honom får, även efter utgången av den i första eller andra stycket angivna tiden, efterbeskattning ske för det år som åtalet avser. Efterbeskattning får dock ske endast om fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det under vilket åtalet skett. Har den skattskyldige avlidit, skall fråga om efterbeskattning av dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Bifalles åtalet ej till någon del, skall den med stöd av detta stycke åsatta efterbeskattningen undanröjas av länsstyrelsen.

Tredje stycket äger motsvarande tillämpning i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser mervärdeskatt för den juridiske personen.

47 §.

Betalas icke skatt i sin helhet i behörig ordning senast den dag då betalning skall ske enligt 42 § eller i *enlighet med beslut om anstånd enligt* 45 § utgår restavgift på icke betalat belopp.

Restavgiften är — — — hela krontal.

Bestämmelserna i — — — för mervärdeskatt.

Betalas icke skatt i sin helhet i behörig ordning senast den dag då betalning skall ske enligt 42, 43 eller 45 § utgår restavgift på icke betalat belopp.

Särskilda avgifter

64 a §.

Har skattskyldig i deklaration eller annat skriftligt meddelande, avgivet till ledning vid fastställelse av hans mervärdeskatt, lämnat oriktig uppgift påföres honom särskild av-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

gift (s k a t t e t i l l ä g g) med tjugo procent av det skattebelopp, som till följd av avvikelse från den oriktiga uppgiften utgår eller ej skall tillgodoräknas honom.

Skattetillägg utgår även då mervärdeskatten uppskattats med stöd av 30 § tredje stycket eller 38 § tredje stycket. Tillägg beräknas härvid på den skatt som på grund av uppskattningen utgår utöver skatt enligt vad den skattskyldige uppgivit i deklaration eller i skriftligt meddelande till ledning vid länsstyrelsens beslut i fråga om skatten.

Skattetillägg enligt andra stycket, som länsstyrelse påfört med anledning av att den skattskyldige ej avlämnat deklaration, skall undanröjas av länsstyrelsen, om deklaration avlämnas senast inom en månad från den dag då han fått del av beslutet om skattetillägget.

Vid tillämpning av första—tredje styckena skall meddelande, som lämnats för skattskyldig som är juridisk person, anses avlämnat av den skattskyldige, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren saknat behörighet att företräda den skattskyldige.

64 b §.

Har skattskyldig, som har att avge deklaration för mervärdeskatt utan anmaning, underlåtit att inom föreskriven tid fullgöra denna skyldighet, påföres honom särskild avgift (f ö r s e n i n g s a v g i f t) med 100 kronor.

Har i fall som avses i första stycket den skattskyldige antingen anmanats att lämna deklaration men icke fullgjort denna skyldighet inom föreskriven tid eller underlåtit att avge deklaration inom föreskriven tid även för någon av de tre närmast föregående redovisningsperioderna, bestämmes förseningsavgiften till 200 kronor.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

Skattskyldig, som varit skyldig avlämna deklaration endast efter anmaning, påföres förseningsavgift, om han underlåtit att lämna deklaration inom tid som föreskrivits i anmaning. Avgiften utgår med 200 kronor.

64 c §.

Har skattskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift, utgår icke skattetillägg. Sådant tillägg utgår ej heller i den mån avvikelse från vad den skattskyldige uppgivit innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning.

Skattetillägg får helt eftergivas, om felaktigheten eller underlåtenheten med hänsyn till den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig, eller

om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Andra stycket gäller i tillämpliga delar beträffande förseningsavgift. Sådant avgift får även nedsättas.

64 d §.

Avgift som avses i 64 a eller 64 b § utgår icke vid mervärdeskatt som fastställs och uppbäres vid införsel.

64 e §.

Fråga om avgift som avses i 64 a eller 64 b § prövas av länsstyrelsen.

Har skattskyldig hemställt om befrielse från beslutad avgift, meddelas nytt beslut i avgiftsfrågan även om hemställan icke bifallits.

64 f §.

Finnes vid prövning av besvär i mål om mervärdeskatt att skatt skall nedsättas eller återbetalas, skall därav föranledd ändring av skattetillägg beslutas.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

64 g §.

Avgift som avses i 64 a eller 64 b § anges i helt kronotal så att öretal bortfaller. Avgift eller för en och samma redovisningsperiod utgående avgifter, som ej uppgår till 50 kronor, påföres ej.

64 h §.

I fråga om avgift som avses i 64 a eller 64 b § gäller i tillämpliga delar, om ej annat följer av 64 c—64 g §§, bestämmelserna i denna förordning om skatt.

Närmare föreskrifter om påföring och befrielse från avgift meddelas av Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer.

65 §.

Innehållet i deklaration eller annan handling enligt 22—24 och 26 §§ får icke yppas för annan än den som själv får taga del av handlingen i fråga. Den som med stöd av bestämmelserna i denna förordning gjort skatterevision eller granskat handling som avses i 27 § får ej obehörigen yppa, vad som därvid framkommit. Den som bryter *häremot* dömes, om gärningen ej är belagd med straff i brottsbalken, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Innehållet i deklaration eller annan handling enligt 22—24 och 26 §§ får icke yppas för annan än den som själv får taga del av handlingen i fråga. Den som med stöd av bestämmelserna i denna förordning gjort skatterevision eller granskat handling som avses i 27 § får ej obehörigen yppa, vad som därvid framkommit.

Den som bryter *mot första stycket* dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Allmänt åtal för brott enligt denna paragraf får väckas endast om målsägande anger brottet till åtal.

76 §.

Föreligger synnerliga — — — — — från mervärdeskatt.

Medges befrielse från eller nedsättning av mervärdeskatt får medgivandet avse även avgift som avses i 64 a eller 64 b §.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelserna i 64 a—64 h §§ gäller ej i den mån det är fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

Bestämmelsen i 67 § gäller fortfarande i fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

4) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss
konsumtionsbeskattning

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning,

dels att 48 § skall upphöra att gälla,

dels att 21, 46, 47 och 49 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas sju nya paragrafer, 37 a—37 g §§, samt närmast före 37 a § en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

21 §.

Efterbeskattning må — — — — — för registrering.

Har skattskyldig åtalats för skattebrott som avser hans skatt må, även efter den i första stycket angivna tiden, efterbeskattning ske för det år som åtalet avser. Efterbeskattning må dock ske endast om fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det under vilket åtalet skett. Har den skattskyldige avlidit, skall fråga om efterbeskattning av dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Bifalles åtalet ej till någon del, skall den med stöd av detta stycke åsatta efterbeskattningen undanröjas av beskattningsmyndigheten.

Andra stycket äger motsvarande tillämpning i fall då den som har företrätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiske personens skatt.

Kap. 4 a. Om särskilda avgifter

37 a §.

Har skattskyldig i deklaration eller annat skriftligt meddelande, avgivet till ledning vid fastställande av hans skatt, lämnat oriktig uppgift, påföres

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

honom särskild avgift (skattettillägg) med tjugo procent av det skattebelopp, som utgår till följd av avvikelse från den oriktiga uppgiften.

Skattetillägg påföres även då skatten uppskattats med stöd av 18 §. Tillägg beräknas härvid på den skatt som på grund av uppskattning utgår utöver skatt enligt vad den skattskyldige uppgivit i deklaration eller, såvitt avser beskattningsmyndighetens beslut om skatt, i annat skriftligt meddelande till ledning vid fastställande av skatten.

Skattetillägg enligt andra stycket, som beskattningsmyndigheten påförl med anledning av att den skattskyldige ej avlämnat deklaration, skall undanröjas av beskattningsmyndigheten efter anmälan av allmänna ombudet om deklaration avlämnas inom en månad från den dag då den skattskyldige erhållit del av beslutet om skattetillägg.

Vid tillämpning av första—tredje styckena skall meddelande, som lämnats för skattskyldig som är juridisk person, anses avlämnat av den skattskyldige, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren saknat behörighet att företräda den skattskyldige.

37 b §.

Har skattskyldig, som är skyldig att avgiva deklaration utan anmaning, underlåtit att inom föreskriven tid avgiva deklaration, påföres honom särskild avgift (förseningssavgift) med 100 kronor.

Har i fall som avses i första stycket skattskyldig antingen anmanats att lämna deklaration men icke fullgjort denna skyldighet inom föreskriven tid eller har han underlåtit att avgiva deklaration inom föreskriven tid för någon av de tre närmast föregående beskattningsperioderna, bestämmes förseningsavgiften till 200 kronor.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

37 c §.

Har skattskyldig frivilligt rättat oriktig uppgift, utgår icke skattetillägg. Sådant tillägg utgår ej heller i den mån avvikelse från vad den skattskyldige uppgivit innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning.

Skattetillägg må helt eftergivas, om felaktigheten eller underlåtenheten med hänsyn till den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig, eller

om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Andra stycket gäller i tillämpliga delar beträffande förseningsavgift. Sådän avgift må även nedsättas.

37 d §.

Fråga om avgift som avses i 37 a eller 37 b § prövas av beskattningsmyndigheten.

Innan slutligt beslut fattas om påföring av avgift, skall den skattskyldige erhålla tillfälle yttra sig, om ej hinder möter däremot.

37 e §.

Finnes vid prövning av besvär i mål om fastställande av skatt att skatt skall nedsättas, skall därav föranledd ändring av skattetillägg beslutas.

37 f §.

Avgift som avses i 37 a eller 37 b § angives i helt kronotal så att öretal bortfaller. Avgift eller vid en och samma beskattningsperiod utgående avgifter, som ej uppgå till 50 kronor, påföras ej.

37 g §.

I fråga om avgift som avses i 37 a eller 37 b § gälla i tillämpliga delar,

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

om ej annat följer av 37 c—37 f §§, bestämmelserna i denna förordning om skatt.

Närmare föreskrifter om påföring av avgift och om befrielse från avgift meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

46 §.

Kungl. Maj:t — — — — — nu sagts.

Medgives befrielse från eller återbetalning av skatt, må medgivandet avse även avgift som avses i 37 a eller 37 b §.

47 §.

Den som utan att hava gjort anmälan, varom i 3 § sägs, bedriver verksamhet, i vilken skatt skall utgöras, straffes med dagsböter, ej under tjugu.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet enligt 3 § att anmäla upptagande av skattepliktig verksamhet dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

49 §.

Vad som inhämtats vid skattekontroll enligt denna förordning må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med kontrollen avsedda ändamålet. Bryter någon häremot, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader, där ej gärningen är belagd med straff i strafflagen.

Vad som inhämtats vid skattekontroll enligt denna förordning må ej yppas i vidare mån än som erfordras för vinnande av det med kontrollen avsedda ändamålet.

Den som bryter mot första stycket dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Brott som — — — — — av målsägande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelserna i 37 a—37 g §§ gäller ej, i den mån det är fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

5) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1959: 552) angående uppbörd av vissa
avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1959: 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.¹,
dels att 33 § skall upphöra att gälla,
dels att nuvarande 43—45 §§ skall betecknas 50—52 §§,
dels att 14 och 34 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i förordningen skall införas sju nya paragrafer, 43—49 §§, samt närmast före 43 § en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

14 §.

Har arbetsgivare ————— såsom ringa.

Föreliggå sådana ————— 10 §.

Vad ovan ————— infordrad upplysning.

Om riksförsäkringsverkets ————— arbetsgivaren underrättas.

Avgiftsunderlag som ————— för registrering.

Har arbetsgivaren åtalats för skattebrott som avser hans arbetsgivaravgift må, även efter utgången av den i femte stycket angivna tiden, avgiftsunderlag bestämmas för det avgiftsår, som åtalet avser. Avgiftsunderlag må dock icke bestämmas med mindre fråga därom prövats före utgången av kalenderåret efter det då åtalet skett. Har arbetsgivaren avlidit skall fråga om påföring av avgiftsunderlag för dödsboet prövas inom sex månader från dödsfallet. Bifalles åtalet ej till någon del, skall det med stöd av detta stycke påförda avgiftsunderlaget undanröjas av riksförsäkringsverket.

Sjätte stycket äger motsvarande tillämpning i fall då den som har förete rätt juridisk person åtalats för skattebrott som avser den juridiske personen påfört avgiftsunderlag.

¹ Förordningen omtryckt 1962: 396.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

34 §.

Har arbetsgivare, som är skyldig att utan anmaning avlämna arbetsgivaruppgift, icke behörigen avlämnat sådan uppgift inom föreskriven tid eller avlämnar han arbetsgivaruppgift med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för beräkning av avgiftsunderlag, straffes med böter, högst trehundra kronor.

Till påföljd, som i första stycket sägs, skall jämväl dömas arbetsgivare som ej fullgör skyldighet att utan anmaning vid arbetsgivaruppgift soga sådan uppgift varom förmäles i 5 § andra stycket.

Finnes försummelse, som avses i denna paragraf, ursäktlig eller eljest ringa, må från straff frias.

Brott, som i denna paragraf sägs, må av åklagare åtalas endast efter anmälan av riks försäkringsverket.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet enligt 5 § andra stycket dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Om särskilda arbetsgivaravgifter

43 §.

Har arbetsgivare i arbetsgivaruppgift eller annat skriftligt meddelande, avlämnat till ledning vid beräkning av hans avgiftsunderlag, lämnat oriktig uppgift, påföres honom särskild avgift (avgiftstillägg) med tjugo procent av sluttlig eller tillkommande arbetsgivaravgift, som genom den oriktiga uppgiften undandragits eller, om uppgiften följts, skulle ha undandragits.

Avgiftstillägg utgår även då avgiftsunderlag med avvikelser från arbetsgivaruppgift uppskattats med stöd av 10 §. I sådant fall beräknas tillägget på det avgiftsbelopp som påföres utöver avgift enligt uppgiften.

Har avgiftsunderlag uppskattats med stöd av 10 § på grund av att arbetsgivaruppgift ej avlämnats, påföres avgiftstillägg beräknat på hela avgiftsunderlaget eller, om arbetsgi-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

varen lämnat skriftligt meddelande till ledning vid riksförsäkringsverkets beräkning av avgiftsunderlaget, på det avgiftsbelopp som på grund av uppskattningen utgår utöver avgift enligt meddelandet. Riksförsäkringsverkets beslut om sådant avgiftstilllägg skall undanröjas av myndigheten, om arbetsgivaruppgift avlämnas senast inom tre veckor från den dag då arbetsgivaren fått del av beslutet om avgiftstillägget.

Vid tillämpning av första—tredje styckena skall meddelande, som lämnats för arbetsgivare som är juridisk person, anses avlämnat av arbetsgivaren, om det icke var uppenbart att uppgiftslämnaren saknat behörighet att företräda arbetsgivaren.

44 §.

Underlåter arbetsgivare, som har att avlämna arbetsgivaruppgift utan anmaning, att inom föreskriven tid avlämna sådan uppgift, påföres honom särskild avgift (f ö r s e n i n g s a v g i f t) med fem procent av den fastställda slutliga avgiften, dock högst med 300 kronor.

Har arbetsgivare trots anmaning icke avlämnat arbetsgivaruppgift inom den i anmaningen angivna tiden, bestämmes förseningsavgiften till två gånger det belopp som utgår enligt första stycket, dock minst till 100 kronor.

45 §.

Har arbetsgivare frivilligt rättat oriktig uppgift, utgår icke avgiftstilllägg. Sådant tilllägg utgår ej heller i den mån avvikelse från vad arbetsgivaren uppgivit innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning.

Avgiftstilllägg må helt eftergivnas, om felaktigheten eller underlåtenheten med hänsyn till arbetsgivarens ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskil-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

da beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig, eller

om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Andra stycket gäller i tillämpliga delar beträffande förseningsavgift. Sådan avgift må även nedsättas.

46 §.

Fråga om avgift som avses i 43 eller 44 § prövas av riksförsäkringsverket.

Innan fråga om avgiftstillägg avgöres skall arbetsgivaren beredas tillfälle yttra sig, om ej hinder möter däremot.

47 §.

Finner riksförsäkringsverket vid prövning av ansökan om rättelse eller eljest att avgiftsunderlaget eller arbetsgivaravgiften skall nedsättas, skall därav föranledd ändring av avgift som avses i 43 eller 44 § beslutas.

Föranleder försäkringsdomstolens prövning av besvär eller underställt beslut ändring i riksförsäkringsverkets beslut, skall därav föranledd ändring av avgift beslutas.

48 §.

Avgift som avses i 43 eller 44 § anges i helt krontal så att öretal bortfaller. Avgiftstillägg under 50 kronor påföres ej.

Avgift tillfaller statsverket.

49 §.

I fråga om avgift som avses i 43 eller 44 § gäller i tillämpliga delar, om ej annat följer av 45—48 §§, bestämmelserna i denna förordning om arbetsgivares avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelserna i 43—49 §§ gäller ej, i den mån det är fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

Bestämmelserna i 33 § och de äldre bestämmelserna i 34 § första och tredje styckena gäller fortfarande i fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

6) Förslag

till

Förordning

om ändring i stämpelskatteförordningen (1964: 308)

Härigenom förordnas i fråga om stämpelskatteförordningen (1964: 308),
dels att 52—54 §§ skall upphöra att gälla,
dels att 51 och 56 §§ skall ha nedan angivna lydelse,
dels att i förordningen skall införas två nya paragrafer, 41 a och 41 b §§,
 samt närmast före 41 a § en ny rubrik av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Särskilda avgifter

41 a §.

I fråga om stämpelskatt, som fastslås av riksskatteverket, gälla bestämmelserna om särskilda avgifter i 37 a—37 f §§ och 37 g § andra stycket förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

41 b §.

Vad i denna förordning föreskrives om riksskatteverkets beslut rörande skatt samt om erläggande och återbetalning av skatt gäller i tillämpliga delar beslut om särskild avgift enligt 41 a §.

51 §.

Till dagsböter dömes den som underlåter att inom föreskriven tid avge deklaration eller avlämnar deklaration med så bristfälligt innehåll, att den uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för fastställande av skatt; eller

utlämnar handling, som avses i 23 § första stycket, utan att handlingen är behörigen försedd med stämpel eller anteckning om orsaken till att den utlämnas utan stämpel.

Den som uppsåtligt eller av grov oaksamhet underlåter att inom föreskriven tid avge deklaration eller avlämnar deklaration med så bristfälligt innehåll, att den uppenbarligen icke är ägnad att ligga till grund för fastställande av skatt dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen. Ansvar enligt detta stycke inträder dock icke i fall då 41 a § kan tillämpas.

Den som uppsåtligt eller av grov oaksamhet utlämnar handling, som avses i 23 § första stycket, utan att handlingen är behörigen försedd

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

med stämpel eller anteckning om orsaken till att den utlämnas utan stämpel, dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

56 §.

Kungl. Maj:t — — — — — av stämpelskatt.

Medgives befrielse från eller återbetalning av skatt, må medgivandet avse även särskild avgift som avses i 41 a §.

Vid beslut — — — — — fall föreskrivet.

Vad i — — — — — första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelserna i 41 a och 41 b §§ gäller ej, i den mån det är fråga om förfarande eller underlåtenhet av den skattskyldige som ägt rum före ikraftträdandet.

I fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet gäller 53 § samt, såvitt avser fall enligt 41 a §, de äldre bestämmelserna i 51 § och 54 § första stycket.

7) Förslag

till

Lag

om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272)

Härigenom förordnas i fråga om uppbördsförordningen (1953: 272)¹, dels att 1 §, 2 § 3 mom., 13 §, 27 § 3 mom., 53 § 1 mom., 56 § 2—4 mom., 58 § 1 mom., 69 § 1 mom. och 79—82 §§ skall ha nedan angivna lydelse, dels att i förordningen skall införas nya bestämmelser, 49 § 5 mom. och 55 §, av nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*1 §.²

Med skatt förstås i denna förordning, där icke annat anges, statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättnings-

Med skatt förstås i denna förordning, där icke annat anges, statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättnings-

¹ Förordningen omtryckt 1967: 625.

² Senaste lydelse 1969: 238.

(Nuvarande lydelse)

skatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, tingshusmedel, skogsvårdsavgifter, folkpensionsavgifter enligt lagen om finansiering av folkpensioneringen, tilläggspensionsavgifter enligt 19 kap. 3 § lagen om allmän försäkring, sjukförsäkringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, sådana arbetsgivaravgifter enligt förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., avgifter enligt förordningen om allmän arbetsgivaravgift och redareavgifter enligt lagen om redareavgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riks-försäkringsverket, ävensom annuiteter å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseräntor.

Kungl. Maj:t — — — — — föreskriften avses.

2 §.

3 m o m.¹ Kvarstående skatt och tillkommande skatt samt obetald del av sådan skatt anses belöpa i första hand på annuitet som avses i 1 § samt i andra hand på skogsvårdsavgift.

För visst — — — — — tillkommande skatten.

13 §.²

Preliminär B-skatt skall, där nedan icke annorledes stadgas eller särskilda omständigheter ej till annat föranleda, utgå med belopp motsvarande den slutliga skatt, som påförts den skattskyldige året näst före inkomståret, till den del sistnämnda skatt avser annat än utskiftnings-skatt, ersättningsskatt eller sådan i denna förordning icke omnämnd skatt eller avgift, vilken påförts jämligt bestämmelse i annan författ-

(Föreslagen lydelse)

skatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, tingshusmedel, skogsvårdsavgifter, folkpensionsavgifter enligt lagen om finansiering av folkpensioneringen, tilläggspensionsavgifter enligt 19 kap. 3 § lagen om allmän försäkring, sjukförsäkringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, sådana arbetsgivaravgifter enligt förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., avgifter enligt förordningen om allmän arbetsgivaravgift och redareavgifter enligt lagen om redareavgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riks-försäkringsverket, *avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen*, ävensom annuiteter å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseräntor.

3 m o m. Kvarstående skatt och tillkommande skatt samt obetald del av sådan skatt anses belöpa i första hand på annuitet som avses i 1 §, i andra hand på *avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen* samt i tredje hand på skogsvårdsavgift.

Preliminär B-skatt skall, där nedan icke annorledes stadgas eller särskilda omständigheter ej till annat föranleda, utgå med belopp motsvarande den slutliga skatt, som påförts den skattskyldige året näst före inkomståret, till den del sistnämnda skatt avser annat än utskiftnings-skatt, ersättningsskatt, *avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen* eller sådan i denna förordning icke omnämnd skatt eller

¹ Senaste lydelse 1969: 238.

² Senaste lydelse 1968: 722.

(Nuvarande lydelse)

ning. Vid beräkning av preliminär B-skatt skall hänsyn tagas till preliminär A-skatt som den skattskyldige kan ha att erlagga på grund av förordnande enligt 3 § 3 mom. andra stycket.

Har skattskyldig — — — — — sådan taxering.
Preliminär B-skatt — — — — — slutlig skatt.

(Föreslagen lydelse)

avgift, vilken påförts jämlikt bestämmelse i annan författning. Vid beräkning av preliminär B-skatt skall hänsyn tagas till preliminär A-skatt som den skattskyldige kan ha att erlagga på grund av förordnande enligt 3 § 3 mom. andra stycket.

27 §.

3 m o m.¹ Överstiger skattskyldigs slutliga skatt den preliminära skatt, som enligt 2 mom. skall gottskrivas honom, med minst en tiondel av den slutliga skatten eller med minst femtusen kronor, skall den skattskyldige till statsverket erlagga ränta med tolv procent, för en beräknad tid av ett år, å den del av det överskjutande beloppet, som överstiger ettusen kronor; dock att det belopp varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Vid bedömande av om och med vilket belopp ränta skall utgå, skall i den slutliga skatten icke inräknas utskiftningsskatt, ersättningsskatt, skogsvårdsavgift, arbetsgivaravgift, avgift enligt 2 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, redareavgift samt annuiteter, ej heller skall i den preliminära skatten inräknas sådan i 2 mom. under 3) omförmäld preliminär skatt, som erlagts efter den 30 april året näst efter inkomståret.

Har slutlig — — — — — första stycket.
Bestämmelserna i — — — — — detta moment.

49 §.

5 m o m. Bestämmelserna i 1—4 mom. gälla i tillämpliga delar beträffande beslut om påföring av avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförordningen.

(Se vidare anvisningarna.)

¹ Senaste lydelse 1970: 10.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

53 §.

1 m o m. Debiterad skatt — — — — — § sägs.

Inbetalning, som — — — — — sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller gireringskort inbetalas eller överföres till särskilt skattepostgirokonto för länsstyrelsen i länet. *Samtidigt skola skatteinvisningar insändas till länsstyrelsen. Dock äger statlig eller kommunal myndighet samt hushållningssällskap med stadgar, som fastställts av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer, och skogsvårdsstyrelse efter anmälan till länsstyrelsen, så ock annan arbetsgivare, om han har minst femtio arbetstagare, efter tillstånd av länsstyrelsen insända skatteinvisningar avseende preliminär A-skatt allenast en gång om året i samband med inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. I sist avsett fall skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända allenast en skatteinvisning på vilken upptagits sammanlagda beloppet av de för arbetstagaren gjorda skatteavdragen.* Arbetsgivare, varom i detta stycke förmäles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt inbetala jämväl arbetsgivaren själv påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller gireringskortet ävensom i förekommande fall försändelsen hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

Vid inbetalning av preliminär A-

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön *och som skall redovisas med skatteinvisning enligt vad som föreskrives i 55 §, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller gireringskort inbetalas eller överföres till särskilt skattepostgirokonto för länsstyrelsen i länet.* Arbetsgivare, varom i detta stycke förmäles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt inbetala jämväl arbetsgivaren själv påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller gireringskortet hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

Skattskyldig, som önskar före ut-

(Nuvarande lydelse)

skatt för arbetstagare skall arbetsgivaren å skatteanvisningen hava angivit storleken av det inbetalade skattebeloppet. Skattskyldig, som önskar före utgången av sista uppbördsterminen under uppbördsåret erlægga preliminär skatt med belopp utöver vad som debiterats, må göra detta medelst skatteanvisning, därvid beloppet antecknas å därför avsedd plats å anvisningen. Sådant belopp skall, därest skattskyldig icke inbetalar vid senare tillfälle under uppbördsåret förfallande skatt, avräknas härå.

(Föreslagen lydelse)

gången av sista uppbördsterminen under uppbördsåret erlægga preliminär skatt med belopp utöver vad som debiterats, må göra detta medelst skatteanvisning, därvid beloppet antecknas å därför avsedd plats å anvisningen. Sådant belopp skall, därest skattskyldig icke inbetalar vid senare tillfälle under uppbördsåret förfallande skatt, avräknas härå.

55 §.¹

Arbetsgivare, som har att inbetala innehållen skatt i den ordning som föreskrives i 53 § 1 mom. första eller andra stycket, skall på skatteanvisning för preliminär A-skatt, som användes för inbetalningen, ha angivit storleken av den preliminära skatt som han har att erlægga vid betalningstillfället för den arbetstagare, som skatteanvisningen avser. Inbetalar arbetsgivaren icke innehållen skatt inom föreskriven tid, skall han inom tid som gäller för inbetalningen lämna länsstyrelsen meddelande om storleken av den innehållna skatt som han sålunda bort inbetala.

Arbetsgivare, som har att inbetala innehållen skatt i den ordning som föreskrives i 53 § 1 mom. tredje stycket, skall inom tid som gäller för inbetalningen till länsstyrelsen insända de skatteanvisningar, som avse den till inbetalning förfallna och innehållna skatten i den mån sådana anvisningar är tillgängliga för arbetsgivaren. På varje skatteanvisning avseende preliminär skatt skall arbetsgivaren ha angivit storleken av den preliminära skatt som sålunda skall inbetalas för arbetstagaren.

¹ Förutvarande 55 § upphävd genom 1958: 300.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Oavsett vad som föreskrives i föregående stycke äger statlig eller kommunal myndighet samt hushållningssällskap med stadgar, som fastställts av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer, och skogsvårdsstyrelse efter anmälan till länsstyrelsen, så ock annan arbetsgivare, om han har minst femtio arbetstagare efter tillstånd av länsstyrelsen insända skatteinvisningar avseende preliminär A-skatt endast en gång om året inom tid som gäller för inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. Därvid skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända endast en skatteinvisning, på vilken angivits det sammanlagda beloppet av den preliminära A-skatt som innehållits för arbetstagaren och som skall inbetalas i den ordning som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket. Arbetsgivare skall dessutom inom tid som gäller för inbetalningen lämna länsstyrelsen skriftligt meddelande om summan innehållen preliminär skatt som det åligger honom att inbetala i nämnda ordning.

Då särskilda skäl äro därtill må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, riksskatteverket lämna viss arbetsgivare eller viss grupp av arbetsgivare tillstånd att redovisa skatt för arbetstagare i annan ordning än i andra eller tredje stycket sägs.

56 §.

2 m o m. Till särskilt — — — — — under uppbördsåret;

b) annan skatt än *preliminär skatt*, därest inbetalning sker av allenast en del av den skatt, som *förfaller* till betalning under uppbördstermin;

c) skatt, som på grund av att *debetsedel saknas* eller av annan anledning *icke kan inbetalas* medelst skatteinvisning; samt

b) annan skatt än *sådan som skall inbetalas enligt 53 § 1 mom. tredje stycket*, därest inbetalning sker av allenast en del av den skatt, som *förfallit* till betalning under uppbördstermin;

c) skatt, som *icke kan inbetalas på eljest föreskrivet sätt på grund av att debetsedel eller för inbetalningen erforderlig skatteinvisning saknas*; samt

(Nuvarande lydelse)

d) skatt, som icke inbetalats inom föreskriven tid men som erlägges innan indrivning sker.

Även om — — — — — preliminär A-skatt.

Vid inbetalning — — — — — § förmåles.

3 m o m. *Beträffande inbetalning som i 2 mom. första stycket under b) och c) samt i 2 mom. andra stycket sågs skall följande gälla.*

Avser inbetalningen — — — till den 18 i den månad under vilken terminen infaller.

I annat — — — senast den 18 i den månad under vilken terminen infaller.

(Föreslagen lydelse)

d) annan skatt än sådan som skall inbetalas enligt 53 § 1 mom. tredje stycket, om den icke inbetalats inom föreskriven tid men erlägges innan indrivning sker.

3 m o m. *I fall som avses i 2 mom. första stycket b) eller c) samt andra stycket skall följande gälla.*

Arbetsgivare, som icke inbetalat skatt som nu avses inom tid som föreskrives i andra eller tredje stycket, skall inom en vecka efter utgången av denna tid till länsstyrelsen lämna skriftlig uppgift om det skattebelopp som sålunda hade bort inbetalas till det centrala skattekontot.

4 m o m. Skatt, som — — — — — till postanstalt.

Vid inbetalningen — — — — — en skattepost.

Då arbetsgivare — — — — — tillhandahållen blankett.

Om arbetsgivare inbetalar endast en del av innehållen skatt som det ålegat honom att inbetala till centrala skattekontot vid betalningstillfället, skall på mottagardelen av inbetalningskort eller gireringskort som avses i första stycket eller på förteckning enligt tredje stycket lämnas skriftlig uppgift om storleken av hela skattebeloppet.

58 §.

1 m o m. Har skattskyldig — — — — — hela krontal.

Arbetsgivare, som — — — — — om tilläggsavgift.

Vad i — — — — — uppbördstermin infaller.

Restavgift utgår även i fall då arbetsgivare icke behörigen lämnat uppgift om innehållen skatt enligt 55 § eller 56 § 3 eller 4 mom. Avgiften utgår med två öre för varje hel krona av skattebelopp, för vilket uppgift sålunda icke lämnats, dock ej med mindre än tio kronor. Öretal

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

som uppkommer vid denna beräkning skall jämnas till närmast högre hela krontal. I fall som avses i 56 § 3 mom. fjärde stycket utgår nu avsedda restavgift endast om uppgiftsskyldigheten icke fullgjorts senast under den uppbördstermin som avses i tredje stycket ovan.

69 §.

1 mom.¹ Därest den preliminära skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas skattskyldig vid debitering av slutlig skatt, till den del densamma erlagts överstiger den slutliga skatten, äger den skattskyldige erhålla ränta med sju procent, för en beräknad tid av ett år, å den del av det överskjutande beloppet, som överstiger ettusen kronor; dock att det belopp, varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Räntebeloppet må icke överstiga 100 000 kronor. Vid bedömandet av om och med vilket belopp ränta skall utgå, skall i den preliminära skatten icke inräknas sådan i 27 § 2 mom. under 3) omförmäld preliminär skatt, som erlagts efter den 30 april året näst efter inkomståret; vidare skall med slutlig skatt likställas sådan tillkommande skatt, som enligt vad i 68 § 4 mom. andra stycket sägs helt eller delvis skall gäldas med där omförmäld preliminär skatt.

1 mom. Därest den preliminära skatt, som enligt 27 § 2 mom. skall gottskrivas skattskyldig vid debitering av slutlig skatt, till den del densamma erlagts överstiger den slutliga skatten, äger den skattskyldige erhålla ränta med sju procent, för en beräknad tid av ett år, å den del av det överskjutande beloppet, som överstiger ettusen kronor; dock att det belopp, varå ränta sålunda skall beräknas, skall avrundas till närmast lägre hundratal kronor. Räntebeloppet må icke överstiga 100 000 kronor. Vid bedömandet av om och med vilket belopp ränta skall utgå, skall i den preliminära skatten icke inräknas sådan i 27 § 2 mom. under 3) omförmäld preliminär skatt, som erlagts efter den 30 april året näst efter inkomståret; vidare skall med slutlig skatt likställas sådan tillkommande skatt, som enligt vad i 68 § 4 mom. andra stycket sägs helt eller delvis skall gäldas med där omförmäld preliminär skatt, *samt som slutlig skatt icke räknas avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringsförförordningen.*

Har slutlig — — — — — första stycket.

79 §.

Har någon lämnat oriktig uppgift till arbetsgivare om förhållande, som har betydelse för verkställandet av skatteavdrag, under sådana omständigheter att det kan antagas hava skett i syfte att åstadkomma att

Skattskyldig som uppsåtligen eller av grov oaksamhet till myndighet eller arbetsgivare lämnar oriktig uppgift om förhållande, som har betydelse för hans skyldighet att erlagga skatt, eller underlåter att läm-

¹ Senaste lydelse 1970: 10.

(Nuvarande lydelse)

skatteavdrag icke verkställas eller sker med för lågt belopp, eller

har någon i preliminär självdeklaration eller i ansökan om jämkning av preliminär skatt eller i annan uppsåtlig eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift, ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från preliminär skatt eller till för låg sådan skatt, eller

har någon i ansökan jämlikt 41 § 2 mom. om nedsatt skatteavdrag eller i ansökan om anstånd med inbetalning av skatt uppsåtlig eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift angående förhållande av betydelse för ärendets avgörande, straffes med dagsböter.

(Föreslagen lydelse)

na föreskriven uppgift av sådant slag, dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

80 §.

1 m o m. Utbetalar arbetsgivare, som är skyldig verkställa skatteavdrag, lön utan att denna minskats med föreskrivet belopp för gäldande av arbetstagares skatt och sker detta uppsåtlig eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, straffes med dagsböter.

Fullgör arbetsgivare icke sin skyldighet att inom föreskriven tid till uppbördsmyndighet inbetala belopp motsvarande det, varmed arbetstagares lön minskats för gäldande av dennes skatt, och ligger i avseende härå uppsåt eller grov oaktsamhet arbetsgivaren till last, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

2 m o m. Underlåter någon att behörigen fullgöra vad honom enligt 19 § åligger, eller

fullgör icke arbetsgivare behörigen vad honom enligt 78 § 1 mom. första eller andra stycket åligger,

dömes till böter, högst femhundra kronor.

Arbetsgivare som uppsåtlig eller av grov oaktsamhet åsidosätter skyldighet att verkställa skatteavdrag dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

81 §.

Den, som jämlikt 73 § tagit del av självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelse i denna förordning eller som avlämnats till ledning vid årlig taxering, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling. Bryter någon häremot, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Arbetsgivare som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet åsidosätter skyldighet att inbetala skatt som innehållits för annan dömes till böter eller, om gärningen rör betydande belopp eller annan försvårande omständighet föreligger, till fängelse i högst ett år.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

82 §.

Straff enligt denna förordning skall icke inträda, då den skyldige för sin förseelse är underkastad ansvar för tjänstefel eller förseelsen eljest är belagd med straff enligt brottsbalken.

Den, som jämlikt 73 § tagit del av självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna förordning eller som lämnats till ledning vid årlig taxering, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling.

Den som bryter mot första stycket dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

8) Förslag

till

Förordning

**om ändring i förordningen (1908: 128) angående bevillningsavgifter
för särskilda förmåner och rättigheter**

Härigenom förordnas, att 4 § 8 mom. förordningen (1908: 128) angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

8 m o m.¹ Deklaration, varom — — — — — för denna.

Avgives icke — — — — — beräknade bruttoinkomsten.

*Om ansvar i vissa fall för den som
i deklaration lämnat oriktig uppgift,
stadgas i skattestrafflagen.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

9) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt²,

dels att 65 och 68 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 66 § skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

66 §.

Den som underlåter att inom föreskriven tid avgiva deklaration straffes med dagsböter.

*Den som uppsåtligt eller av grov oaksamhet underlåter att inom föreskriven tid avgiva deklaration dömes till böter, om ej gärningen är be-
lagd med straff i skattebrottslagen.*

¹ Senaste lydelse 1943: 315.

² Senaste lydelse av
65 § 1943: 330
68 § 1958: 562

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)**I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

10) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1958: 295) om sjömansskatt**

Härigenom förordnas, att 14 § 2 mom. samt 26—29 §§ förordningen (1958: 295) om sjömansskatt skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***14 §.**

2 m o m.¹ Inbetalas sjömansskatt — — — — — till betalning.

Redovisas icke sjömansskatt i behörig ordning, utgår restavgift beräknad enligt 58 § 1 mom. fjärde stycket uppbördsförordningen.

26 §.

Har någon lämnat oriktig uppgift till redare om förhållande, som har betydelse för verkställande av avdrag för sjömansskatt, och har han därvid haft uppsåt att åstadkomma att avdrag icke verkställs eller sker med för lågt belopp, eller

har någon i ansökan om jämkning av sjömansskatt eller i annan uppgift uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift, ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från sjömansskatt eller till för låg sådan skatt, eller

har redare i uppgift enligt 16 § uppsåtligen eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, lämnat oriktig uppgift, vilken är ägnad att leda till annan beskattning än vederbort för av redaren anställda sjömän, straffes med dagsböter.

Redare som i uppgift enligt 16 § uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktigt meddelande, som kan medföra för låg beskattning av sjöman, dömes till böter.

Sjöman som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet till myndighet eller redare lämnar oriktig uppgift om förhållande, som har betydelse för hans skyldighet att erlagga sjömansskatt, eller underlåter att lämna föreskriven uppgift av sådant slag, dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Ansvar enligt första eller andra stycket inträder ej, om gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

¹ Senaste lydelse 1970: 410.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

27 §.

1 m o m. Utbetalar redare, som är skyldig verkställa avdrag för sjömansskatt, lön eller annan gottgörelse utan att denna minskats med föreskrivet belopp för gäldande av sjömansskatt och sker detta uppsåtligt eller av oaktsamhet, som ej är allenast ringa, straffes med dagsböter.

Fullgör redare icke sin skyldighet att inom föreskriven tid till sjömansskattekontoret inbetala belopp motsvarande det, varmed sjömans lön minskats för gäldande av dennes skatt, och ligger i avseende härå uppsåt eller grov oaktsamhet redaren till last, straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

2 m o m. Fullgör redaren icke behörigen vad honom enligt 19 § första eller andra stycket åligger, straffes med böter, högst 300 kronor.

28 §.

Den som jämlikt 25 § tagit del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna förordning eller som avlämnats till ledning vid årlig taxering eller till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförordningen, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling. Bryter någon häremot straffes med dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

29 §.

Straff enligt denna förordning skall icke inträda, då gärningen är belagd med straff enligt strafflagen.

Redare som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet åsidosätter skyldighet att verkställa avdrag för sjömansskatt dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Redare som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet åsidosätter skyldighet att inbetala skatt som innehållits för annan dömes till böter eller, om gärningen rör betydande belopp eller annan försvårande omständighet föreligger, till fängelse i högst ett år.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Den som jämlikt 25 § tagit del av ansökan om jämkning av sjömansskatt eller annan handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelserna i denna förordning eller som avlämnats till ledning

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

vid årlig taxering eller till ledning för uppbörd av skatt enligt uppbördsförrordningen, må ej i vidare mån än utövningen av tjänst eller uppdrag erfordrar offentliggöra eller yppa innehållet i sådan handling.

Den som bryter mot föreskrift i första stycket dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

Bestämmelsen i 14 § 2 mom. andra stycket gäller ej i fråga om förfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

11) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1970: 99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten

Härigenom förordnas, att 13 § förordningen (1970: 99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

12) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt

Härigenom förordnas, att 11 § förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

11 §.¹

Angående påföljd — — — — — är stadgat.

Om ansvar i vissa fall för den, som eljest i deklaration lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

Senaste lydelse 1960: 612.

13) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror

Härigenom förordnas, att 12 § förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror¹ skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

14) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt

Härigenom förordnas, att 33 § förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

33 §.²

Angående påföljd — — — — — är stadgat.

Om ansvar i vissa fall för den, som
eljest i deklaration lämnat orik-
tig uppgift, stadgas i skattestraf-
flagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

15) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1953: 396) om accis å fettemulsion m. m.

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1953: 396) om accis å fettemulsion m. m.,

dels att 11 § skall upphöra att gälla,

dels att 9 § skall ha nedan angivna lydelse.

¹ Förordningen omtryckt 1960: 118.

² Senaste lydelse 1960: 427.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

9 §.

Den, som utan föreskriven anmälan bedriver tillverkning, som i 1 § första stycket avses, *straffes med dagsböter, ej under tjugu.*

Den, som i strid mot förbud, varom i 7 § 4 mom. eller 8 § 2 mom. sägs, förfogar över vara, *straffes med dagsböter, ej under fyrtio, eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårade, med fängelse i högst sex månader.*

Underlåter *någon* i andra fall än nu sagts att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, *straffes med böter, högst trehundra kronor.*

Den, som utan föreskriven anmälan bedriver tillverkning, som i 1 § första stycket avses, *dömes till böter.*

Den, som i strid mot förbud, varom i 7 § 4 mom. eller 8 § 2 mom. sägs, förfogar över vara, *dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.*

Den, som i andra fall än nu sagts underlåter att fullgöra vad honom åligger enligt denna förordning eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter, dömes till böter, högst femhundra kronor, om ej gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första—tredje stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

16) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1953: 397) angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1953: 397) angående avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m.,
dels att 14 § skall upphöra att gälla,
dels att 13 och 15 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

13 §.

Den som underlåter att inom föreskriven tid avgiva deklaration, *böte från och med tjugufem till och med trehundra kronor; och må kontrollstyrelsen förelägga den uppgiftsskyldige lämpligt vite.*

Den som *uppsåtligen eller av grov oaktsamhet* underlåter att inom föreskriven tid avgiva deklaration, *dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen. Beskattningsmyndigheten må förelägga vite.*

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)**I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.*

15 §.

Underlåter någon att ställa sig till efterrättelse vad honom enligt 9 eller 10 § åligger, straffes med böter högst trehundra kronor; och må kontrollstyrelsen förelägga vederbörande lämpligt vite.

Den som icke fullgör skyldighet enligt 9 eller 10 §, dömes till böter högst femhundra kronor. Beskattningsmyndigheten må förelägga vite.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

17) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall

Härigenom förordnas, att 28 § förordningen (1956: 545) angående omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*28 §.¹

Angående påföljd — — — — — är stadgat.

Om ansvar i vissa fall för den, som eljest i deklaration lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

18) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt

Härigenom förordnas, att 34 § förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt² skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

Bestämmelsen i 34 § andra stycket gäller fortfarande i fråga om förfarande som ägt rum före den 1 januari 1972.

¹ Senaste lydelse 1960: 433.

² Förordningen omtryckt 1964: 350.

19) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker,
dels att 11 § skall upphöra att gälla,
dels att 10 § skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

10 §.

Underlåter någon att fullgöra i 3 § tredje stycket stadgad uppgiftsskyldighet eller upptager någon tillverkning av färskt lättöl utan att göra anmälan därom enligt 4 § 2 mom. eller bryter någon mot vad i 5 eller 6 § stadgas, straffes med böter, högst trehundra kronor. I ringa fall må från straff frias.

Den som bryter mot 3 § tredje stycket, 5 eller 6 § eller upptager tillverkning av färskt lättöl utan att göra anmälan om detta enligt 4 § 2 mom. dömes till böter, högst femhundra kronor. I ringa fall dömes ej till ansvar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

20) Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen (1960: 258) om utjämningskatt å vissa varor

Härigenom förordnas, att 11 § förordningen (1960: 258) om utjämningskatt å vissa varor skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

21) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1961: 372) om bensinskatt**

Härigenom förordnas, att 9 § förordningen (1961: 372) om bensinskatt skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

22) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1961: 394) om tobaksskatt**

Härigenom förordnas, att 10 § förordningen (1961: 394) om tobaksskatt skall upphöra att gälla vid utgången av år 1971.

23) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt**

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt,

dels att 18 § skall upphöra att gälla,

dels att 16 och 17 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

16 §.¹

Har någon i strid med 10 § levererat eller förbrukat obeskattad brännolja för drift av motor i motorfordon dömes till dagsböter eller fängelse i högst ett år.

Den som uppsåtligen eller av grov oaksamhet bryter mot 10 § dömes till böter eller fängelse i högst ett år, om ej gärningen är belagd med straff i skattebrottslagen.

¹ Senaste lydelse 1966: 222.

(Nuvarande lydelse)

Den som förskyllt fängelse må, efter omständigheterna, dömas att gälda straffskatt med högst tre gånger den skatt som belöper på den levererade eller förbrukade brännoljan.

Brott, som i första stycket sägs, må av åklagare åtalas allenast efter anmälan av kontrollstyrelsen. Finnes förseelsen ursäktlig eller eljest ringa, skall ej till straff dömas.

(Föreslagen lydelse)

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

17 §.

Den som icke behörigen iakttagit vad honom åligger enligt 11 § eller på grund av föreskrifter som meddelats med stöd av förordnande enligt 12 § dömes till dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot föreskrift som meddelats med stöd av förordnande enligt 12 § dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

De äldre bestämmelserna i 16 och 17 §§ gäller fortfarande i fråga om fortfarande eller underlåtenhet som ägt rum före ikraftträdandet.

24) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1964: 352) om gasolskatt**

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1964: 352) om gasolskatt, dels att 13 § skall upphöra att gälla, dels att 12 § skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

12 §.

Den som icke behörigen iakttagit vad honom åligger enligt 8 eller 9 § eller på grund av föreskrift, som meddelats med stöd av 10 §, dömes till dagsböter eller fängelse i högst sex månader.

Den som icke behörigen iakttagit vad honom åligger enligt 9 § eller på grund av föreskrift, som meddelats med stöd av 10 §, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

25) Förslag

till

Lag**om ändring i lagen (1961: 300) om redareavgift för sjöfolks pensionering**

Härigenom förordnas, att 3 § lagen (1961: 300) om redareavgift för sjöfolks pensionering skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***3 §.¹**

I fråga om debitering och uppbörd av redareavgift enligt denna lag äger förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. motsvarande tillämpning. Vid fördelning enligt 44 § första eller andra stycket förordningen skall redareavgiften jämnställas med de avgifter som avses i 1 § förordningen.

I fråga om debitering och uppbörd av redareavgift enligt denna lag äger förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. motsvarande tillämpning. Vid fördelning enligt 51 § första eller andra stycket förordningen skall redareavgiften jämnställas med de avgifter som avses i 1 § förordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

26) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift**

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***5 §.**

I fråga om allmän arbetsgivaravgift enligt 2 § äger förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., motsvarande tillämpning utom såvitt avser 39—42 och 44 §§.

I fråga om allmän arbetsgivaravgift enligt 2 § äger förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., motsvarande tillämpning utom såvitt avser 39—42 och 51 §§.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

¹ Senaste lydelse 1968: 612.

27) Förslag

till

Lag**om ändring i bokföringslagen (1929: 117)**

Härigenom förordnas, att 15 § bokföringslagen (1929: 117) skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***15 §.¹**

Om ansvar för åsidosättande av bokföringsskyldighet enligt denna lag stadgas i strafflagen.

Om ansvar för åsidosättande av bokföringsskyldighet enligt denna lag föreskrives i brottsbalken och i skattebrottslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

28) Förslag

till

Lag

**om ändring i förordningen (1967: 139) om obligatorisk statsplombering
av utsädesvara och om växtförädlingsavgift**

Härigenom förordnas, att 3 och 8 §§ förordningen (1967: 139) om obligatorisk statsplombering av utsädesvara och om växtförädlingsavgift skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***3 §.**

Om växtförädlingsavgift gäller i tillämpliga delar förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning. Beskattningsmyndighet är statens centrala frökontrollanstalt. Annan frökontrollanstalt, som utför plombering, skall debitera och uppbära avgiften för centrala frökontrollanstaltens räkning. Vite förelägges och utdömes av lantbruksstyrelsen. Till

Om växtförädlingsavgift gäller i tillämpliga delar förordningen den 3 april 1959 (nr 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning utom såvitt avser 37 a—37 g §§. Beskattningsmyndighet är statens centrala frökontrollanstalt. Annan frökontrollanstalt, som utför plombering, skall debitera och uppbära avgiften för centrala frökontrollanstaltens räkning. Vite förelägges och ut-

¹ Senaste lydelse 1942: 387.

(Nuvarande lydelse)

allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

Varje plomberingstillfälle — — —

(Föreslagen lydelse)

dömes av lantbruksstyrelsen. Till allmänt ombud utses tjänsteman hos lantbruksstyrelsen.

frökontrollanstalten bestämmer.

8 §.

Den som i deklaration eller annars lämnar oriktig uppgift till frökontrollanstalt om avgiftspliktig varas slag eller sort, dömes till böter, om gärningen ej är belagd med straff i skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313). Om uppgiftslämnaren ej insett eller bort inse oriktigheten, skall han ej dömas till ansvar.

Den som till frökontrollanstalt uppsåtligt eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att växtförädlingsavgift undandrages dömes till böter eller fängelse i högst två år.

Den som till frökontrollanstalt uppsåtligt eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig uppgift om varas slag eller sort dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i första stycket.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

29) Förslag

till

Lag

om ändring i förordningen (1967: 340) med vissa bestämmelser om prisreglering på jordbrukets område

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1967: 340) med vissa bestämmelser om prisreglering på jordbrukets område,

dels att 34 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 34 a §, av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

34 §.

Bestämmelserna i 47—49 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller i tillämpliga delar i fråga om avgift som avses i 7—10 §§. Bestämmelserna i 49 § nämnda förordning gäller även i fråga om sådan kontroll som avses i 33 § denna förordning.

Bestämmelserna i 47 och 49 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning gäller i tillämpliga delar i fråga om avgift som avses i 7—10 §§. Bestämmelserna i 49 § nämnda förordning gäller även i fråga om sådan kontroll som avses i 33 § denna förordning.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

34 a §.

Den som till ledning vid fastställande av avgift uppsåtligt eller av grov oaktsamhet avger handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder fara för att avgift undandrages dömes till böter eller fängelse i högst två år, om ej gärningen är belagd med straff i lagen om straff för varusmuggling.

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet underlåter att avge deklaration eller annan därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av avgift eller, såvitt gäller avgift enligt 7—10 §§, bryter mot 4 § förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

30) Förslag

till

Förordning**om ändring i kupongskatteförordningen (1970: 624)**

Härigenom förordnas i fråga om kupongskatteförordningen (1970: 624), dels att 31 § skall ha nedan angivna lydelse, dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 32 §, av nedan angivna lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

31 §

Den som underlåter att fullgöra skyldighet enligt 7 § första stycket, 8 §, 15 §, 17 § första stycket, 18 § eller 21 § första stycket första punkten dömes till böter.

Den som i fall som avses i 7 § andra stycket eller 14 § första stycket uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

Den som uppsåtligt bryter mot 7 § andra stycket eller 14 § första stycket dömes, om åtgärden kan medföra för låg kupongskatt för honom eller den han företräder, till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet rör verkligt betydande be-
lopp eller är av särskilt farlig art

(Nuvarande lydelse)

samhet lämnar oriktig uppgift eller underlåter att anmäla ändring i förhållande som avses med redan avlämnad uppgift, dömes, där den oriktliga uppgiften eller underlåtenheten är ägnad att för honom eller den han företräder leda till för låg kupongskatt, till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första eller andra stycket.

Ansvar enligt första eller andra stycket inträder ej, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

(Föreslagen lydelse)

eller om annan synnerligen försvårande omständighet föreligger, till fängelse i högst sex år.

Den som av grov oaktsamhet begår gärning som avses i första stycket dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Ansvar enligt första eller andra stycket inträder ej för den som frivilligt rättar oriktig uppgift eller eljest fullgör underlåten uppgiftsskyldighet.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt andra stycket.

32 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 7 § första stycket, 8 §, 15 §, 17 § första stycket, 18 § eller 21 § första stycket första punkten dömes till böter.

I ringa fall dömes ej till ansvar enligt första stycket.

Ansvar enligt första stycket inträder ej om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1972.

Motionerna m. m.

Med anledning av propositionen har väckts följande motioner:

1. motionen 1971: 1200 av herr Schött m. fl. (jfr 1971: 1175), vari hemställs att riksdagen — för det fall att motionen 1971: 1175 inte bifalles — beslutar att tills vidare uppskjuta ikraftträdandet av de i proposition 1971: 10 föreslagna nya bestämmelserna i syfte att de lokala skattemyndigheterna vid ikraftträdandet skall ha tillförts för de nya arbetsuppgifterna erforderlig personal;

2. motionen 1971: 1201 av herrar Boo och Jonasson, vari hemställs att riksdagen vid behandling av proposition 1971: 10 beslutar

a. att uttala att reglerna om befrielse från skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgifter skall tillämpas generöst, då försummelsen uppenbarligen beror på brist på kunskap eller oförstånd,

b. att uttala att frågan om bevisning i samband med uttagande av skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgift görs till föremål för översyn,

c. att uttala att såvitt möjligt enhetliga centrala tillämpningsföreskrifter utfärdas beträffande uttagande av skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgifter i enlighet med vad som har anförts i motionen, samt

d. att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag beträffande utvidgad och förbättrad information, rådgivning och hjälp till allmänheten från samhällets sida i deklarations- och skattefrågor;

3. motionen 1971: 1202 av herr Börjesson i Falköping m. fl., vari hemställs att riksdagen vid behandlingen av propositionen 1971: 10 beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning beträffande utvidgad och förbättrad information, rådgivning och hjälp från samhällets sida i deklarations- och skattefrågor i enlighet med vad som har anförts i motionen;

4. motionen 1971: 1203 av herr Fågelsbo, vari hemställs att riksdagen vid behandlingen av proposition 1971: 10 beslutar

a. att självdeklaration, där inte särskilda bestämmelser gäller, skall lämnas den 1 mars,

b. att taxeringsarbetet i första instans skall vara avslutat senast den 31 juli, samt

c. att vederbörande utskott utformar erforderlig författningstext;

5. motionen 1971: 1204 av herr Nordgren m. fl., vari hemställs att riksdagen beslutar

a. att i avvaktan på förslaget om taxering i första instans uppskjuta behandlingen av proposition 1971: 10 till höstriksdagen,

b. att, därest yrkandet under a icke skulle bifallas, vidta de ändringar i förslaget till skattebrottslag m. m. som angivits i motionen;

6. motionen 1971: 1205 av herr Oskarson m. fl., vari hemställs att riksdagen med ändring av proposition 1971: 10 beslutar

a. att utdömandet av skattetillägg anförtros åt prövningsnämnd och icke åt lokala skattemyndigheten,

b. att mervärdesskatten undantas från det administrativa sanktionssystemet,

c. att befrielsegrunderna i 37 § taxeringsförordningen kompletteras med bestämmelser dels att enbart ett i självdeklaration framställt yrkande, som av taxeringsnämnd ogillas, icke skall föranleda skattetillägg, dels att som utsäktlighet skall kunna anses att den av den skattskyldige begångna felaktigheten eller underlåtenheten hänför sig till en uppenbart svårtolkad författningsbestämmelse,

d. att föreskrift ges att den myndighet som har att fastställa skattetillägg ex officio bör pröva frågan, om befrielsegrund föreligger,

e. att i skattebrottslagen en lagregel införs av innehåll att domstol må vid utdömande av bötesstraff göra avdrag för tidigare för samma förseelse fastställt skattetillägg, samt

f. att riksdagen uttalar att vid bedömning av frågan om medhjälp skall anses som grov särskild hänsyn skall tagas till de i motionen angivna omständigheterna;

7. motionen 1971: 1206 av herr Schött, vari hemställs att riksdagen beslutar sådan ändring av 35 § taxeringsförordningen att självdeklaration skall få avlämnas till vilken länsstyrelse eller lokal skattemyndighet som helst men ej till ordförande i taxeringsnämnd;

8. motionen 1971: 1207 av herr Sjöholm m. fl., vari hemställs att riksdagen med antagande i övrigt av proposition 1971: 10 beslutar dels att i övergångsbestämmelserna infogas förbehåll av innebörd att tillämpning av skattestrafflagen icke skall ske i fall då gärning enligt skattebrottslagen är fri från straff, dels att åt vederbörande utskott uppdras att utforma lagtext, som tillgodoser detta syfte.

I anledning av propositionen har ingivits skrivelser från Svenska byggnadsentreprenörföreningen och Lantbrukets skattedelegation.

Utskottets yttrande

Inledning

Propositionen innehåller ett på skattestrafflagutredningens betänkande Skattebrotten (SOU 1969: 42) grundat förslag till ett reformerat påföljdssystem på skatte- och avgiftsområdet. Syftet är att effektivisera påföljdssystemet och göra det mer differentierat och nyanserat. Detta föreslås ske genom att man inför avgifter av helt ny typ, s. k. skatte- och avgiftstillägg och förseningsavgift. Dessa nya sanktionsformer skall administreras av skattemyndigheterna. Skatte- och avgiftstilläggen

är avsedda för de många fallen av mindre allvarlig karaktär, medan allvarligare fall av överträdelser skall, liksom hittills, medföra straffpåföljd och således komma under allmän domstols prövning. För sådana fall föreslås en väsentlig straffskärpning. Reformen omfattar flertalet skatter och allmänna avgifter i egentlig mening samt arbetsgivaravgifterna till socialförsäkringens finansiering. Tullar samt sådana skatter och avgifter som tas ut vid import berörs däremot inte av reformen.

Under senare tid genomförda landsomfattande taxeringsrevisioner har ådagalagt ett betydande skattefusk. Skattestrafflagutredningen har redovisat en undersökning av åtalsfrekvens och antalet fällande domar under ett år i mål rörande falskdeklaration och vårdslös deklaration och ställt dessa i relation till antalet avvikelser som under motsvarande tid gjorts från deklARATIONER för inkomst- och förmögenhetsskatt. Mot bakgrund inte minst av denna undersökning har inom utskottet inte rått några delade meningar om nödvändigheten av att effektivisera påföljdssystemet och åstadkomma ett mer nyanserat sanktionssystem som kan tillämpas mer generellt än det nuvarande. Utskottet kan till alla delar ansluta sig till den i propositionen gjorda bedömningen av bristerna i nuvarande ordning och orsakerna härtill och anser att ett skatte- och avgiftstilläggssystem av den konstruktion som föreslås i propositionen kan vara förenat med väsentliga fördelar för såväl samhället som den enskilde. Särskild betydelse tillmäter utskottet det förhållandet att åklagar- och domstolsorganen kommer att kunna befrias från en mängd ärenden av mindre betydelse från kriminalpolitisk synpunkt och att vissa förfaranden, som allmänt uppfattas som mindre allvarliga förseelser, avkriminaliseras.

Med det anförda biträder utskottet i princip förslagen i propositionen. Utskottet vill — i likhet med departementschefen — redan i detta sammanhang understryka vikten av att lagstiftningen om skatte- och avgiftstillägg, som innebär en nyhet för Sverige och en radikal omläggning av vad som hittills gällt, får en så mjuk introduktion i den praktiska tillämpningen som möjligt.

Det administrativa sanktionsförfarandet

Skatte- och avgiftstillägg skall påföras, när någon i skriftligt meddelande till myndighet lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna sådan uppgift som kan läggas till grund för taxering eller avgiftsberäkning och detta kunde ha föranlett för lågt beskattningsresultat resp. för låg arbetsgivaravgift. Förseningsavgift skall tas ut då skattskyldig försummar att i rätt tid avge deklARATION eller arbetsgivaruppgift. Skattetilägget utgör i fråga om inkomst- och förmögenhetsskatten 50 % samt i fråga om indirekta skatter och arbetsgivaravgifter 20 % av det

skatte- och avgiftsbelopp som kunde ha undandragits till följd av det oriktiga meddelandet eller p. g. a. underlåtenhet att lämna uppgift. Förseningsavgiften utgör i fråga om inkomstskatten 1 % av den högsta beskattningsbara inkomsten, i fråga om förmögenhetsskatten 0,3 % av den beskattningsbara förmögenheten till den del den överstiger skattefritt belopp och i fråga om arbetsgivaravgifterna 5 % av den fastställda slutliga avgiften. Avgiften är maximerad till 300 kr. vid enkel försummelse och till 600 kr. vid underlåtenhet att trots anmaning avge deklaration eller arbetsgivaruppgift. I sistnämnda fall skall avgift alltid utgå med minst 100 kr. Vid den indirekta beskattningen skall förseningsavgift utgå med 100 kr., i vissa fall med 200 kr.

Enligt förslaget i propositionen skall den lokala skattemyndigheten i regel vara beslutande myndighet i det administrativa sanktionssystemet när det gäller tillägg och avgifter med anledning av taxeringsarbetet i första instans.

I motionen 1971: 1200 yrkas att ikraftträdandet av de nya bestämmelserna uppskjuts tills vidare. Yrkandet innebär ett alternativ till den begäran om förstärkning av de lokala skattemyndigheternas personal som framställts i den till civilutskottet hänvisade motionen 1971: 1175 och gäller under förutsättning att denna begäran inte bifalles. Civilutskottet har numera i sitt betänkande 1971: 10 avstyrkt bifall till sistnämnda motion. I ytterligare en motion, nämligen 1971: 1204, har yrkats uppskov. Motionärerna begär att propositionen — i avvaktan på förslag om taxeringsorganisationen i första instans — behandlas först i höst.

Som framgår av det föregående anser utskottet en reform av gällande påföljdssystem angelägen. Uppskovsyrkandet i motionen 1971: 1204 har motiverats med att ett förslag om ny taxeringsorganisation i första instans kan väntas till årets höstriksdag. Enligt vad utskottet erfarit är det f. n. ovisst när ett förslag i denna fråga kan komma att föreläggas riksdagen. Ett bifall till yrkandet i motionen 1971: 1204 skulle således innebära att man tvingades uppskjuta behandlingen av det aktuella förslaget på obestämd tid. Utskottet anser sig därför böra avstyrka bifall till uppskovsyrkandet i motionen. Av departementschefens uttalande i propositionen torde framgå att frågan om vilken myndighet som skall vara i första hand beslutande i ärenden rörande skatte- och avgiftstillägg kan komma att omprövas, om taxeringsorganisationen blir föremål för översyn.

Syftet med det i motionen 1971: 1200 alternativt framställda uppskovsyrkandet är att de lokala skattemyndigheterna vid de nya bestämmelsernas ikraftträdande skall ha tillförts den personal som enligt motionärernas mening erfordras för att myndigheterna skall kunna fullgöra de nya arbetsuppgifterna.

Skatteutskottet har i yttrande till civilutskottet över motionen 1971: 1175 framhållit, att de informationer rörande rutinerna för handläggningen av skattetilläggs- och avgiftsärenden som utskottet inhämtat från finans- och civildepartementen ger vid handen att de lokala skattemyndigheterna torde ha möjlighet att vid introduktionen av det nya systemet tillfredsställande fullgöra sina arbetsuppgifter inom ramen för de i årets statsverksproposition föreslagna personalförstärkningarna. Denna bedömning grundar utskottet bl. a. på det förhållandet att tillämpningen av de nya bestämmelserna — som enligt uttalande i propositionen i initialskedet bör tolkas generöst — i vart fall övergångsvis kan väntas bli förhållandevis enkla. Utskottet har också förutsatt att, om det visar sig nödvändigt, erforderlig personal från länsstyrelse tillfälligtvis skall kunna förordnas att biträda de lokala skattemyndigheterna vid handläggningen av ifrågavarande ärenden. Med det anförda avstyrker utskottet också uppskovsyrkandet i motionen 1971: 1200.

I motionen 1971: 1205 yrkas att handläggningen av skattetilläggsärenden skall ske hos prövningsnämnd i stället för hos lokal skattemyndighet. Motionärerna anser det betänkligt att handläggningen anförtros en myndighet som företräder statens fiskala intressen.

I sitt yttrande till civilutskottet över motionen 1971: 1175 har skatteutskottet anslutit sig till förslaget att lokal skattemyndighet bör vara första instans i frågor som rör skattetillägg och förseningsavgifter. Utskottet har därvid framhållit att enligt dess bedömande en sådan ordning vid nuvarande taxeringsorganisation i första instans är nödvändig med hänsyn till att huvuddelen av grundmaterialet för avgiftspåföringen under den ifrågavarande handläggningstiden förvaras hos den lokala skattemyndigheten. Även om vissa skäl — särskilt kravet på enhetlighet vid rättstillämpningen — talar för att handläggningen läggs på prövningsnämnderna, är utskottet inte berett biträda ett förslag av sådan innebörd. Över lokal skattemyndighets beslut i ett avgiftsärende skall talan kunna föras hos prövningsnämnd, kammarrätt och regeringsrätten. Om prövningsnämnden skall i första hand besluta i fråga om de administrativa sanktionsärendena innebär detta att de skattskyldiga går miste om en instans i besvärsprocessen.

Utskottet har i sitt tidigare omnämnda yttrande till civilutskottet understrukt angelägenheten av att de lokala skattemyndigheterna även på sikt erhåller den personal som krävs för att de skall kunna fullgöra sina nya arbetsuppgifter på ett från rättssäkerhetssynpunkt tillfredsställande sätt. Med erforderlig tillgång på personal torde enligt utskottets mening de lokala skattemyndigheterna vara väl skickade att fullgöra de uppgifter som enligt propositionen läggs på dem. Utskottet delar inte de i motionen uttalade farhågorna för att de nya bestämmel-

serna skulle innebära några påtagliga risker från rättssäkerhetssynpunkt.

Som reglerna är utformade — med eftertaxeringsrekvisiten som förebild — torde påförande av skattetillägg i regel komma att begränsas till sådana fall då av deklarationen eller annorledes klart framgår att en intäkt utelämnats eller att ett avdrag inte motsvaras av någon kostnad av angivet slag eller uppgiven storlek. Utskottet vill särskilt understryka att klart framställda yrkanden, hur oriktiga de i materiellt avseende än kan vara, aldrig skall föranleda skattetillägg. Endast i det fall då den skattskyldige lämnar en positivt oriktig uppgift eller förtiger en uppgift som är av betydelse för en riktig taxering skall skattetillägg påföras. Härtill kommer att den skattskyldige, om inte hinder möter däremot, skall beredas tillfälle yttra sig, innan den lokala skattemyndigheten fattar slutligt beslut om påföring av avgift.

De svårigheter som kan uppkomma torde enligt utskottets bedömning i regel komma att begränsa sig till tillämpningen av de grunder som enligt förslaget bör medföra befrielse från skatte- eller avgiftstillägg. Även om befrielsegrunderna i författningstexten preciserats så långt det är möjligt kan det givetvis föreligga risk för att de lokala skattemyndigheterna ger ordalydelsen i de aktuella författningsrummen en tolkning som kan variera även i sinsemellan tämligen likartade fall. En sådan risk har förutsetts i propositionen, och det föreslås därför att det skall ankomma på riksskatteverket att meddela närmare anvisningar för tillämpning av befrielsegrunderna. Utskottet anser det från rättssäkerhetssynpunkt angeläget att dessa anvisningar görs så detaljerade och informativa, att befrielsegrunderna kan tillämpas så enhetligt och rättvist som möjligt. Med det anförda anser utskottet sig böra avstyrka bifall till motionen 1971: 1205 i denna del. Utskottet förordar emellertid att den lokala skattemyndigheten särskilt i ärenden, som avser befrielse från skattetillägg, där så finnes påkallat, inhämtar yttrande från taxeringsnämndens ordförande. Denne eller ledamot av nämnden kan nämligen antas äga kännedom om förhållanden av betydelse för frågans bedömning. En bestämmelse av angiven innebörd bör enligt utskottets mening tas in som ett tillägg till tredje stycket i den föreslagna 116 e § taxeringsförordningen.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat även motionen 1971: 1201 i vad denna innehåller yrkanden rörande utformningen av riksskatteverkets tillämpningsföreskrifter och om översyn av frågan om bevisning i samband med uttagande av skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgifter. Utskottet vill i sammanhanget understryka att den skattskyldige, innan beslut om påföring av avgift fattas, skall beredas tillfälle yttra sig, "om ej hinder möter häremot".

I motionen 1971: 1201 begärs också riksdagsskrivelse med yrkande om utredning och förslag till utvidgad och förbättrad informationsverksamhet och hjälp i deklarations- och skattefrågor. Ett yrkande av i princip samma innebörd återfinns i motionen 1971: 1202.

Det nya påföljdssystemet innebär, som tidigare nämnts, på väsentliga punkter en radikal omläggning av vad som hittills gällt. Om det nya systemet skall kunna tillfredsställande tillgodose syftet att effektivisera skattekontrollen utan att den enskildes rättssäkerhetsintresse äventyras är det självfallet nödvändigt att medborgarna får all tänkbar service i deklarations- och skattefrågor. Åtskilligt har hittills gjorts i såväl statlig som privat regi för att bibringa allmänheten kunskap om skattelagstiftningens innehåll. Enligt utskottets mening torde emellertid en ytterligare utbyggnad av informationsverksamheten erfordras, om det nya sanktionssystemet skall fungera på ett tillfredsställande sätt. Utskottet vill erinra om att de administrativa påföljderna skall träda i kraft samtidigt som 1970 års skattereform med dess genomgripande omläggning av skattereglerna första gången skall tillämpas av beskattningsmyndigheterna. Att detta kräver betydande insatser i fråga om upplysning och service inte minst från samhällets sida är självfallet.

Från nämnda utgångspunkter är det tillfredsställande att Kungl. Maj:t under hösten 1970 uppdragit åt centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden att i samråd med kommittén för television och radio i utbildningen (TRU-kommittén) inkomma med förslag till informations- och utbildningsinsatser och att Kungl. Maj:t för sådan verksamhet för budgetåret 1971/72 anvisat 1,5 milj. kr. Förslaget, som tillstyrkts av skatteutskottet i dess betänkande 1971: 8, har numera antagits av riksdagen.

Det bör erinras om att en av riksskatteverkets huvuduppgifter är att följa skattelagstiftningen och dess tillämpning och få till stånd åtgärder för att på olika sätt underlätta för de skattskyldiga att fullgöra sina skyldigheter. Chefen för finansdepartementet har i bilaga 9 till årets statsverksproposition förutsatt, att eventuella förslag om utbyggnad av utbildningsverksamheten under budgetåret 1971/72 som en följd av den av riksskatteverkskommittén förutskickade analysen av utbildningsbehovet senare anmäls för Kungl. Maj:t.

Utskottet förutsätter således att upplysningsverksamheten i deklarations- och skattefrågor får sådan omfattning och utformning, att även en icke sakkunnig allmänhet på ett enkelt sätt kan ta del av gällande författningsbestämmelser och därigenom så korrekt som möjligt fullgöra sin deklarations- och uppgiftsskyldighet.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1971: 1201 i berörda del och till motionen 1971: 1202, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet anför.

I motionen 1971: 1203 yrkas att självdeklaration, där inte särskilda bestämmelser gäller, skall få avlämnas t. o. m. den 1 mars taxeringsåret. Motionären har motiverat sitt yrkande med att den tid som står till buds för deklarationsarbetet enligt hans mening är alltför kort och att en nödvändig förutsättning för att systemet med förseningsavgift inte skall leda till orimliga konsekvenser för de skattskyldiga är att sista dagen för inlämning av deklaration framflyttas.

Enligt skatteutskottets mening är en allmän förskjutning av tidpunkten för deklarationens avlämnande ägnad att allvarligt försvåra taxeringsnämndernas arbete. En sådan förskjutning kan därför knappast komma i fråga inom ramen för det nuvarande taxeringsförfarandet. Utskottet delar inte motionärens uppfattning att införandet av en förseningsavgift skulle leda till orimliga konsekvenser för de skattskyldiga. Förseningsavgiften är vid enkel deklarationsförsummelse maximerad till 300 kr. och kan vid en och samma taxering utgå med högst 600 kr. Det bör särskilt understrykas att enligt uttalande i propositionen förseningsavgift inte bör påföras, när skäl för anstånd med deklarationsavlämnandet är för handen. Införandet av en förseningsavgift innebär naturligtvis att de skattskyldiga i större omfattning än f. n. bör ha intresse av att lämna deklaration i rätt tid eller att åtminstone begära anstånd med avlämnandet. Enligt utskottets uppfattning torde det i allmänhet inte vara förenat med större svårigheter att — om bärande skäl föreligger — erhålla sådant anstånd. Om i vissa län anståndsbestämmelserna tillämpas mer rigoröst än annorstädes finns det anledning att efter de nya bestämmelsernas ikraftträdande mildra denna praxis eftersom förseningsavgift enligt förslaget kan påföras redan vid enkel deklarationsförsummelse. Utskottet förutsätter att riksskatteverket vid utarbetandet av sina detaljanvisningar uppmärksammar även anståndsreglerna. Principen att förseningsavgift inte bör påföras när skäl för anstånd är för handen bör givetvis gälla vare sig ansökan om anstånd gjorts eller ej.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1971: 1203.

Självdeklaration som avges utan anmaning kan enligt 35 § taxeringsförordningen lämnas till länsstyrelsen eller den lokala skattemyndigheten i det län där taxeringen skall äga rum eller till ordföranden i vederbörande taxeringsnämnd.

Motionären i motionen 1971: 1206 yrkar att deklaration skall få lämnas till vilken lokal skattemyndighet eller länsstyrelse som helst men inte till taxeringsnämndsordföranden. Han åberopar till stöd härför att det efter införandet av en förseningsavgift blir av stor betydelse att den skattskyldige ges fullgoda möjligheter att avlämna sin självdeklaration i rätt tid och under betryggande former. Systemet med taxeringsnämndsordföranden som deklarationsmottagare är enligt motionärens mening

mindre lämpligt med hänsyn till att denne i allmänhet saknar expedition.

Enligt utskottets mening skulle ett borttagande av möjligheten att lämna deklarationen till taxeringsnämndens ordförande medföra nackdelar för de skattskyldiga. Inte heller i övrigt har tillräckliga skäl anförts för yrkandet, varför utskottet avstyrker bifall till motionen 1971: 1206.

I motionen 1971: 1205 har framställts ett lagstiftningsyrkande av innebörd att ett i självdeklaration framställt yrkande som ogillas inte skall föranleda skattetillägg. Motionärerna hänvisar till 37 § taxeringsförordningen men torde avse antingen 116 d § i denna förordning eller 37 c § förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning.

Vad utskottet anfört i det föregående innebär enligt utskottets mening ett besvarande även av detta yrkande. Utskottet vill i detta sammanhang särskilt understryka att enligt 116 b § skattetillägg aldrig skall utgå i den mån avvikelse från en oriktig uppgift i deklaration eller annan skriftlig upplysning innebär endast rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning. Inte heller skall skattetillägg utgå i den mån avvikelserna avser bedömning av ett i skriftligt meddelande klart framställt yrkande, även om detta är aldrig så felaktigt i materiellt hänseende. Om ett sådant oriktigt yrkande rättas kan således något skattetillägg inte påföras. Det anförda innebär bl. a. att en rörelseidkare, som i sin deklaration belastar rörelsen med en kostnadspost med angivande av att beloppet avser utgifter för exempelvis privat konsumtion och till följd därav får taxeringen höjd, inte kan påföras skattetillägg, medan däremot den rörelseidkare som gör motsvarande bokföringstransaktion, med förtigande av vilken art av utgift beloppet avser att täcka, givetvis kan bli skyldig betala tillägg.

Med anledning av vad Svenska byggnadsentreprenörföreningen anfört i en till utskottet ingiven skrift vill utskottet i detta sammanhang framhålla att någon bestämmelse motsvarande den som enligt taxeringsförordningen gäller i fråga om skattetillägg vid oriktiga yrkanden inte intagits i de författningar som vid sidan av taxeringsförordningen innehåller bestämmelser om administrativa sanktionsformer. Att så inte skett beror naturligtvis på att de deklarationer och uppgifter som avges till ledning för beräkning av skatter och avgifter enligt sistnämnda författningar i allmänhet inte ger utrymme för några öppna yrkanden. Även i fråga om dessa skatter och avgifter gäller emellertid att skatte- eller avgiftstillägg inte skall utgå i den mån avvikelse från vad den skattskyldige uppgivit innebär rättelse av uppenbar felräkning eller misskrivning, och skattetillägg skall givetvis inte heller utgå vid orik-

tig uppgift, som med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet framstår som ursäktlig.

Enligt förslaget i propositionen skall skatte- och avgiftstillägg i vissa fall kunna efterges. Detta gäller bl. a. då felaktigheten eller underlåtenheten "med hänsyn till den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller den oriktiga uppgiftens särskilda beskaffenhet eller därmed jämförlig omständighet är att anse som ursäktlig" eller det belopp som undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Motionärerna i motionen 1971: 1201 begär riksdagsuttalande av innehåll att reglerna skall tillämpas generöst, medan motionärerna i motionen 1971: 1205 yrkar att befrielsegrunderna kompletteras så, att en felaktighet eller underlåtenhet som föranletts av en uppenbart svårtolkad författningsbestämmelse skall anses som ursäktlig.

Utskottet har i det föregående understrukt angelägenheten av att introduktionen av den nya lagstiftningen görs så mjuk som möjligt. Detta innebär självfallet att tillämpningen av befrielsegrunderna i vart fall i initialskedet bör vara så generös som möjligt. Enligt utskottets mening bör ett oriktigt meddelande, som beror på en ursäktlig obekantskap med eller missuppfattning av en författningsbestämmelse, inte medföra skattetillägg. Detta torde följa av den föreslagna ordalydelsen av 116 d § och kräver enligt utskottets mening inte något särskilt förtydligande i författningstexten.

Utskottet anser avfattningen av de nya bestämmelserna och de uttalanden som görs i propositionen, i förening med det förhållandet att riksskatteverket har att utfärda närmare anvisningar rörande befrielsegrunderna, innebära garantier för att man i den praktiska tillämpningen av dessa grunder kommer att ta skäligen hänsyn till vad som rimligen kan begäras av den skattskyldige i fråga om noggrannhet och förmåga att tillgodogöra sig skattereglerna.

Utskottet avstyrker således bifall till motionerna 1971: 1201 och 1971: 1205 i nu berörda hänseenden, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet anfört.

I sistnämnda motion har också yrkats att den myndighet, som har att fastställa skattetillägg, ex officio skall pröva om befrielsegrund föreligger. Förslaget i propositionen innebär på denna punkt, att den lokala skattemyndigheten skall infordra yttrande från den skattskyldige om befrielsegrund kan anses föreligga och att överinstans inte skall gå in på en prövning av skatte- eller avgiftstillägg annat än efter besvär i sådan fråga.

I de fall den lokala skattemyndighetens beslut i ett skattetilläggsärendet överklagas till högre instans torde denna av naturliga skäl alltid gå in på en prövning också av frågan huruvida befrielsegrund föreligger

eller ej. Att en överinstans i samtliga mål, där lokal skattemyndighet eller annan handläggande myndighet beslutat påföra skatte- eller avgiftstillägg men detta beslut icke överklagats, skulle gå in på en materiell prövning av eventuella befrielsegrunder anser utskottet inte rimligt. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionen 1971: 1205 i denna del.

Motionärerna i motionen 1971: 1204 gör gällande, att besvärslagerna fått en mindre lyckad utformning. De menar att av författningstexten inte klart kan utläsas att talan kan föras mot prövningsnämnds beslut i skattetilläggsärenden.

Av förslaget i 116 j § taxeringsförrordningen framgår att — om inte annat följer av 116 d—116 i §§ samma förrordning — bestämmelserna i taxeringsförrordningen i tillämpliga delar skall gälla i fråga om skattetillägg och förseningsavgift. Detta måste rimligen innebära att även taxeringsförrordningens besvärslag blir tillämpliga i fråga om dessa tillägg och avgifter. Föreskriften i 116 i § att särskild talan rörande skattetillägg och förseningsavgift kan komma under Kungl. Maj:ts prövning endast efter tillstånd som avses i 98 § 2 mom. tredje stycket betyder endast att det för rätt att anföra besvär hos regeringsrätten krävs särskilt prövningstillstånd.

Utskottet anser i motsats till motionärerna att författningstexten i berörda hänseende inte behöver ytterligare förtydligas och avstyrker därför bifall till motionen 1971: 1204 i denna del.

I motionen 1971: 1205 yrkas att sanktionssystemet inte skall tillämpas i fråga om mervärdeskatten.

I likhet med departementschefen anser utskottet det inte motiverat att undanta indirekta skatter och avgifter från det administrativa påföljdsystemet. Huvudsyftet med skatte- och avgiftstillägg är att garantera att de skattskyldiga fullgör sin skyldighet att lämna riktiga uppgifter om det underlag som beskattningen skall grundas på. Om man undantar den från statsfinansiell synpunkt betydelsefulla mervärdeskatten från tillämpningsområdet äventyrar man syftet med de nya sanktionerna. Utskottet avstyrker därför motionen 1971: 1205 i berörda del.

I motionen 1971: 1204 görs gällande att avgiftstilläggen beträffande den indirekta beskattningen bort utformas på annat sätt än som föreslås i propositionen. Motionärerna menar att, om staten vid exempelvis felaktig tillämpning av reduceringsreglerna inom mervärdeskatten inte lider någon skatteförlust genom att felaktigheten korrigeras i nästa led, skattetillägg inte bör utgå.

Konsekvensen av motionärernas resonemang är att skattetillägg bara bör utgå för skattskyldig till mervärdeskatt som tillhandahåller varor eller tjänster till konsument. Utskottet kan inte ansluta sig till en sådan

utformning av lagstiftningen med hänsyn bl. a. till att detta förutsätter att varje skattskyldig måste ha kännedom om huruvida köparen är konsument eller inte. Att göra skattetilläggen beroende av förhållandena i ett senare handelsled måste uppenbarligen leda till svårigheter vid tillämpningen och i hög grad äventyra möjligheterna till en likformig behandling av de skattskyldiga. Huvudsyftet med skattetillägget är, som nyss nämnts, att garantera uppgiftsskyldighetens behöriga fullgörande. Om en felaktighet i redovisningen beror på en ursäktlig obekantskap med tillämpningen av skattereglerna kan befrielse från skattetillägg medges. Med hänsyn till att mervärdeskatten gällt under förhållandevis kort tid och att skattebestämmelserna ännu inte ingående prövats i alla sammanhang kan det förutsättas att en generös tolkning av befrielsereglererna kommer att tillämpas i de fall där tveksamhet föreligger. I sammanhanget bör framhållas att skattetillägget vid den indirekta beskattningen endast utgår med 20 % av det skattebelopp som skulle undandragits genom den felaktiga uppgiften, vilket alltså är väsentligt lägre än vad som föreslagits på inkomstskatteområdet.

Motionärerna hävdar vidare i fråga om övriga indirekta skatter — här torde främst avses punktskatterna — att om en skattskyldig underlåter att ta ut skatt för en vara som konstateras vara skattepliktig han själv får stå för skatten utan möjlighet att ta ut den av köparen. Med hänsyn härtill anser motionärerna att det bör vara sörjt för att de skattskyldiga kan få kostnadsfria förhandsbesked i alla gränsdragningsfrågor, som rör den indirekta beskattningen, innan man inför ett system med skattetillägg.

Utskottet får med anledning härav framhålla, att det i fråga om mervärdeskatten är möjligt att erhålla kostnadsfria förhandsbesked i fråga om såväl skatteplikt som beskattningsvärde. Beträffande punktskatterna föreligger samma möjlighet när det gäller varas skatteplikt. Däremot kan inte förhandsbesked meddelas i fråga om beskattningsvärdet för varor som är belagda med punktskatter, vilket tidigare skapat vissa problem i fråga om den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror. Dessa svårigheter har emellertid bortfallit sedan denna skatt från och med innevarande år utgår efter vikt. Utskottet vill emellertid understryka att befrielse från avgiften bör medges i ursäktliga fall.

Utskottet finner således inte skäl att med anledning av vad i motionen 1971:1204 anförts rörande den indirekta beskattningen förordna någon ändring i propositionens förslag.

I fråga om författningsförslagen vill utskottet framhålla följande.

Enligt 2 § 4 mom. uppbördsförordningen i detta lagrums lydelse fr. o. m. 1972 års taxering är skattskyldig under vissa förutsättningar berättigad till skattereduktion. Därvid gäller i fråga om gift skattskyl-

dig, vars make har taxerad inkomst enligt förordningen om statlig inkomstskatt, som understiger 4 500 kr., att reduktionen skall minskas med 40 % av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kr. och den taxerade inkomsten. I den mån make till reduktionsberättigad skattskyldig haft en till statlig inkomstskatt taxerad inkomst om t. ex. 4 000 kr. men felaktigt uppger inkomsten till ett lägre belopp, påverkar denna oriktiga uppgift andre makens skattereduktion. I det anförda exemplet kan — som 116 a § i förslaget till ändring av taxeringsförordningen är formulerad — något skattetillägg inte påföras. Detta måste enligt utskottets mening anses otillfredsställande, och utskottet förordar därför ett tillägg till första stycket i nämnda paragraf som möjliggör att make, som redovisat sin inkomst vid den statliga taxeringen till för lågt belopp och därigenom kunde ha förorsakat att andre maken fått för hög skattereduktion, kan påföras skattetillägg.

Skattereduktion skall enligt 2 § 4 mom. tredje stycket uppbördsförordningen inte ske i fråga om vissa särskilt uppräknade avgifter. Bland dessa ingår inte förseningsavgift enligt 116 c § taxeringsförordningen. Detta innebär att skattskyldig, som ansetts böra erlägga förseningsavgift och som är berättigad till skattereduktion, kan få förseningsavgiften helt eller delvis avräknad mot skattereduktionen.

Utskottet anser att förseningsavgift bör utgå till fulla beloppet, oberoende av om den skattskyldige är berättigad till skattereduktion eller ej, och föreslår därför att avgifterna i berörda författningsrum kompletteras med förseningsavgift enligt 116 c § taxeringsförordningen.

Det straffrättsliga sanktionssystemet

I förslaget till skattebrottslag, som avser att ersätta den nuvarande skattestrafflagen och vissa straffbestämmelser i andra skatte- och avgiftsförfattningar, har gärningsbeskrivningarna för de allvarigare skattebrotten omkonstruerats. Strafframarna för beivrande av ifrågavarande typ av brott har vidgats betydligt, och straffformerna har anpassats till vad som gäller inom den allmänna strafflagstiftningen. Även antalet brottsliga gärningar har utökats och omfattar brott mot taxerings- och fastställelsebeslut, brott mot uppbördsförfarandet och brott mot kontrollsystemet.

Det centrala uppsåtliga skattebrottet benämns skattebedrägeri och motsvarar närmast det nuvarande falskdeklarationsbrottet. Den brottsliga gärningen har konstruerats som ett effektbrott efter mönster av det allmänna bedrägeribrottet i brottsbalken. Brottet anses fullbordat först när gärningen medfört att skatt eller avgift påförts med för lågt belopp eller tillgodoräknats med för högt belopp. En nyhet är att passivitetbrott jämföras med uppsåtligt skattebrott som föröfvats genom aktivt handlande. Straffet för skattebedrägeri är fängelse i högst två år.

Vid grovt skattebedrägeri är maximistraflet fängelse i högst sex år och i ringa fall — brottet benämns då skatteförseelse — är straffet böter.

Om gärningen avslöjas innan beslut om skattepåföring skett eller bort ske döms för försök till skattebedrägeri enligt allmänna bestämmelser i brottsbalken.

Oaktsamhetsbrottet vårdslös deklaration i skattestrafflagen motsvaras i förslaget till skattebrottslag närmast av brottet vårdslös skatteuppgift. Avsikten är att straff skall utdömas i mer kvalificerade fall och att således åtskilliga försummelser som nu föranleder judiciella påföljder i stället endast skall drabbas av administrativa sanktioner. Straffet för vårdslös skatteuppgift är böter eller fängelse i högst två år.

Den, som uppsåtligen underlåter att till uppbördsmyndighet avge föreskriven handling avseende redovisning av innehållen skatt eller avgift eller lämnar oriktig uppgift om innehållen källskatt, skall, om det brottsliga beteendet föranleder fara för att skatt eller avgift med orätt belopp påförs den uppgiftsskyldige eller tillgodoräknas annan, dömas till fängelse i högst ett år för oredlig uppbördsredovisning. Detta brott saknar motsvarighet i gällande rätt. Den, som av grov oaktsamhet begår uppbördsbrott, döms för vårdslös uppbördsredovisning till böter eller fängelse i högst sex månader. Om uppbördsbrottet är att anse som ringa — i förslaget benämnt bristande uppbördsredovisning — är straffet böter. Övriga brott mot uppbördssystemet skall såsom hittills bestraffas enligt särskilda bestämmelser i uppbördsförordningen och vissa andra författningar.

Slutligen innehåller förslaget till skattebrottslag en straffbestämmelse för den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet åsidosätter bokföringsskyldighet eller annan föreskriven räkenskapsskyldighet och därigenom allvarligt föresvårar myndighets kontrollverksamhet vid beräkning eller uppbörd av skatt eller avgift. Bestämmelsen ersätter föreskrifter, som nu är intagna i vissa skatte- och avgiftsförfattningar. Brottet, som kallas försvårande av skattekontroll, bestraffas med böter eller fängelse i högst två år.

I likhet med skattestrafflagen innehåller förslaget till skattebrottslag en bestämmelse om ansvarsfrihet vid frivilligt tillbakaträdande från brott.

Lagförslaget innehåller vidare en bestämmelse om att åtal för brotten skatteförseelse och bristande uppbördsredovisning endast får väckas om det är påkallat av särskilda skäl.

Ett fåtal brott på skatte- och avgiftsområdet med fängelse i straffskalan har med hänsyn till brottens speciella natur och av vissa andra skäl inte inordnats i skattebrottslagen. Vidare skall — i de fall då administrativa sanktioner för förseelser av ordningskaraktär inte ifrågakommer — bestämmelser om straffrättsliga påföljder fortfarande vara intagna i skatte- och avgiftsförfattningarna. Såväl gärningsbeskrivning-

arna som straffen föreslås emellertid ändrade och anpassade till det nya sanktionssystemet.

Enligt utskottets mening skulle skattebrottens allvarliga natur och samhällets reaktion däremot ytterligare markeras, om skattebrotten inordnades i brottsbalken. Med hänsyn till den översyn av sanktionssystemet på tullområdet som f. n. pågår och till de svårigheter av systematisk och lagteknisk natur som otvivelaktigt är förenade med att inordna bestämmelserna i brottsbalken vill utskottet inte motsätta sig att straffbestämmelserna tills vidare intas i en specialstraffrättslig lag men förutsätter att den lagtekniska utformningen av bestämmelserna omprövas så snart förutsättningar därför föreligger.

Utskottet har inte funnit anledning till erinringar mot det föreslagna tillämpningsområdet för skattebrottslagen, gärningsbeskrivningarna eller straffpåföljderna.

Som tidigare nämnts är ett av huvudsyftena med reformen att från judiciell prövning undanta sådana försummelser mot skatte- och avgiftsförfattningarna, som är av mindre allvarlig karaktär, samtidigt som de judiciella påföljderna vid allvarigare överträdelse skärps för att understryka angelägenheten av att lagstiftarens intentioner upprätthålls. I sistnämnda fall är de administrativa och judiciella sanktionerna avsedda att tillämpas jämsides med varandra.

I motionen 1971: 1205 framställs ett lagstiftningsyrkande av innebörd att domstol vid utdömande av bötesstraff skall kunna göra avdrag för skattetillägg, som tidigare fastställts för samma försummelse.

Utskottet vill erinra om att systemet med dubbla påföljder för ett och samma brott inte är någon nyhet inom den svenska skattestrafflagstiftningen. Enligt skattestrafflagen kan nämligen ett frihetsstraff, även om det är ovillkorligt, kombineras med skyldighet att erlägga straffskatt. Denna kan inte — såsom i fråga om böter — vid bristande betalning förvandlas till fängelse. Straffskatten är inte heller att anse som skatt i egentlig mening och kan därför inte uttas genom införsel utan endast genom utmätning. I åtskilliga andra länder, bl. a. Finland och Norge, förekommer ett skattestraffrättsligt påföljdssystem med både judiciella och administrativa sanktioner.

Mot bakgrund härav finns det enligt utskottets mening i princip inte anledning att vid straffutmätningen ta hänsyn till påfört skattetillägg. Från individualpreventiv synpunkt kan det emellertid, som departementschefen också framhåller i propositionen, finnas anledning att beakta förekomsten av skattetillägg. Särskilda bestämmelser i detta hänseende erfordras inte. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1971: 1205 i denna del.

Enligt departementschefens uttalande i propositionen bör vid uppsåtliga skatte- och uppbördsbrott frihetsstraff utdömas i större utsträck-

ning än vid förmögenhetsbrott. Villkorlig dom bör dock ifrågakomma, när omständigheterna starkt talar mot ett frihetsstraff, t. ex. hög ålder, svår sjukdom och liknande.

I motionen 1971: 1204 yrkas att villkorlig dom skall komma till användning i samma utsträckning som vid bedrägeribrott och i motionen 1971: 1205 begärs ett riksdagsuttalande att uppsåtliga skattebrott vid rättstillämpningen inte bör behandlas med en hårdhet som står i kontrast till vår humanitära kriminalpolitik.

Med anledning av vad som anförts i motionerna vill utskottet framhålla, att skattebrotten i viss mån intar en särställning inom det allmänna rättssystemet med hänsyn till brottens samhällsskadliga karaktär och brottslighetens omfattning. Mot bakgrunden av samhällets fiskaliska och ekonomiska intressen måste de allmänpreventiva synpunkterna komma i förgrunden. Ovillkorligt frihetsstraff bör därför i regel utdömas vid grövre uppsåtliga skattebrott. Det sagda utesluter givetvis inte att villkorlig dom — på sätt departementschefen förutsatt — kommer till användning i sådana fall då ett frihetsstraff framstår som mindre välgrundat enligt nuvarande kriminalpolitiska uppfattning. I den mån berörda yrkanden i motionerna 1971: 1204 och 1971: 1205 inte kan anses besvarade genom vad ovan anförts avstyrker utskottet bifall till desamma.

Brottsbalkens medverkanderegler är analogt tillämpliga på skattebrotten. Detta innebär att den som inte är att betrakta som gärningsman skall dömas, om han förmått annan till utförande av den brottsliga gärningen, för anstiftan av brottet och eljest för medhjälp därtill. Envar medverkande skall bedömas efter det uppsåt eller den oaktsamhet som ligger honom till last. Den föreslagna utvidgningen av ansvaret för skattebrott innebär relativt sett inte att strängare krav än för närvarande ställs på deklaraionsmedhjälpare och andra som biträder de skattskyldiga.

I motionen 1971: 1205 begärs riksdagsuttalande att vid avgörande av frågan om medhjälpare gjort sig skyldig till grov vårdslöshet hänsyn skall tas till att denne saknat tillgång till räkenskapsmaterial.

Självfallet bör man inte av en person, som biträder den skattskyldige med deklarationens upprättande, fordra särskilt ingående prövning av de uppgifter som den skattskyldige lämnar eller av det grundmaterial som han uppvisar för medhjälparen. Det ankommer på domstolarna att avgöra vad som i sådant fall är att anse som grov oaktsamhet från medhjälparens sida. Därmed anser utskottet sig ha besvarat motionen 1971: 1205 även i denna del.

I detta sammanhang vill utskottet något beröra straffansvaret för felaktiga kontrolluppgifter och för underlåtenhet att lämna kontrolluppgift. Den föreslagna utvidgningen av det straffbara området medför möj-

lighet att som gärningsman straffa arbetsgivare som avlämnat *felaktig* kontrolluppgift. Underlåtenhet att över huvud taget lämna kontrolluppgift kan däremot inte leda till gärningsmannans ansvar för skattebrott. Däremot kan den uppgiftsskyldige i sistnämnda fall dömas till ansvar för medhjälp till skattebrott eller i sista hand enligt speciella straffbestämmelser i vissa skatteförfattningar, exempelvis 120 § taxeringsförfordningen.

Skattebrottslagen förslås träda i kraft den 1 januari 1972, då skattestrafflagen upphör att gälla. Sistnämnda lag skall dock fortfarande äga tillämpning i fråga om gärning som begåtts före ikraftträdandet.

I motionen 1971: 1207 yrkas att skattestrafflagen inte skall tillämpas i fall då gärning enligt skattebrottslagen är fri från straff. Vad motionärerna åsyftar är att skattebrottslagen i motsats till skattestrafflagen straffbelägger vårdslös deklARATION endast om gärningen rör betydande belopp.

Med anledning härav vill utskottet framhålla, att åtal för vårdslös deklARATION enligt skattestrafflagen i övergångsskedet liksom hittills inte kommer att väckas, då fråga är om obetydliga belopp. Man kan emellertid inte bortse från att den i motionen berörda frågan kommer att få betydelse i vissa gränssfall. Innebörden av motionärernas förslag är att varken judiciella eller administrativa påföljder skulle kunna utgå i dessa gränssfall. Det nya påföljdssystemet innebär emellertid inte att man i de åsyftade fallen underlåter sanktioner, utan endast att dessa sanktioner får en annan form än f. n. De påföljder enligt skattestrafflagen, som i allmänhet torde utdömas i de avsedda fallen, är inte strängare än motsvarande administrativa sanktioner enligt det nya systemet. Även om utskottet är medvetet om att förslaget i propositionen i denna del inte helt överensstämmer med allmänna straffrättsliga principer, delar utskottet departementschefens uppfattning att tillräckligt vägande skäl inte kan anföras mot de föreslagna övergångsbestämmelserna. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen 1971: 1207.

Av det anförda framgår att utskottet tillstyrker det i propositionen framlagda förslaget till skattebrottslag liksom de föreslagna ändringarna av den specialstraffrättsliga lagstiftningen i övrigt.

Mot de delar av propositionen, som i det föregående inte upptagits till särskild behandling, har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Utskottets hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

- A. att riksdagen avslår motionen 1971: 1204, i vad den avser uppskov med behandlingen av proposition 1971: 10;

B. att riksdagen med anledning av proposition 1971: 10 antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. skattebrottslag,
2. lag om ändring i taxeringsförordningen (1956: 623) med de ändringar att 116 a och 116 e §§ erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

116 a §.

Har skattskyldig i självdeklara- tion eller annat skriftligt med- delande, avgivet till ledning vid den skattskyldiges taxering, läm- nat oriktig uppgift, påföres honom särskild avgift (s k a t t e t i l l - l ä g g) med femtio procent av den inkomstskatt eller förmögenhets- skatt som till följd av avvikelse från den oriktiga uppgiften, ut- över vad som eljest skulle ha ut- gått, påföres den skattskyldige eller hans make eller, vad angår förmögenhetsskatt, annan med ho- nom samtaxerad person.

Har skattskyldig i självdeklara- tion eller annat skriftligt med- delande, avgivet till ledning vid den skattskyldiges taxering, läm- nat oriktig uppgift, påföres honom särskild avgift (s k a t t e t i l l - l ä g g) med femtio procent av den inkomstskatt eller förmögenhets- skatt som till följd av avvikelse från den oriktiga uppgiften, ut- över vad som eljest skulle ha ut- gått, påföres den skattskyldige el- ler hans make eller, vad angår förmögenhetsskatt, annan med ho- nom samtaxerad person. *Skulle den oriktiga uppgiften, om den följts, ha föranlett att skattskyldigs make erhållit skattereduktion en- ligt 2 § 4 mom. uppbördsförord- ningen med för högt belopp, på- föres den skattskyldige skattetill- lägg med femtio procent av det belopp med vilket skattereduktion- en nedsättes till följd av avvikel- sen.*

Skattetilllägg påföres — — — — — enligt deklARATIONEN.

Har inkomst — — — — — eller taxeringen.

Vid tillämpning — — — — — den skattskyldige.

116 e §.

Fråga om — — — — — taxeringsnämndens beslut.

Lokal skattemyndighet — — — — — december taxeringsåret.

Innan beslut fattas om påföring av avgift, skall den skattskyldige beredas tillfälle yttra sig, om ej hinder möter häremot.

Innan beslut fattas om påföring av avgift, skall den skattskyldige beredas tillfälle yttra sig, om ej hinder möter häremot. *Om så fin- nes påkallat, må yttrande inhäm- tas från taxeringsnämndens ordfö- rande.*

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

Har rättelse — — — — — om avgift.

3. förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt,
 4. lag om ändring i förordningen (1959: 92) om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning,
 5. lag om ändring i förordningen (1959: 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.,
 6. förordning om ändring i stämpelskatteförordningen (1964: 308),
 7. lag om ändring i uppbördsförordningen (1953: 272) med de ändringar att
- dels ingressen erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

Härigenom förordnas i fråga om uppbördsförordningen (1953: 272),

dels att 1 §, 2 § 3 mom., 13 §, 27 § 3 mom., 53 § 1 mom., 56 § 2—4 mom., 58 § 1 mom., 69 § 1 mom. och 79—82 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas nya bestämmelser, 49 § 5 mom. och 55 §, av nedan angivna lydelse.

Härigenom förordnas i fråga om uppbördsförordningen (1953: 272),

dels att 1 §, 2 § 3 och 4 mom., 13 §, 27 § 3 mom., 53 § 1 mom., 56 § 2—4 mom., 58 § 1 mom., 69 § 1 mom. och 79—82 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas nya bestämmelser, 49 § 5 mom. och 55 §, av nedan angivna lydelse.

dels 2 § 4 mom. erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

(Nuvarande lydelse)

(Utskottets förslag)

2 §.

4 m o m.¹ Skattereduktion åtnjutes — — — 4 500 kronor och den taxerade inkomsten.

Skattereduktion enligt — — — 2 250 kronor och den taxerade inkomsten.

Vid tillämpningen — — — beräkning bortfaller.

Skattereduktion sker icke i fråga om tilläggspensionsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift och redareavgift samt annuitet å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseränta.

Skattereduktion sker icke i fråga om tilläggspensionsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, redareavgift och *förse-
ningsavgift enligt 116 c § taxeringsförordningen* samt annuitet å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseränta.

Bestämmelserna om — — — preliminär A-skatt.

8. förordning om ändring i förordningen (1908: 128) angående bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

¹ Senaste lydelse 1970: 634

9. förordning om ändring i förordningen (1941: 416) om arvs-
skatt och gåvoskatt,
10. förordning om ändring i förordningen (1958: 295) om sjö-
mansskatt,
11. förordning om ändring i förordningen (1970: 99) om inves-
teringsavgift för vissa byggnadsarbeten,
12. förordning om ändring i förordningen (1941: 251) om sär-
skild varuskatt,
13. förordning om ändring i förordningen (1943: 477) om skatt
å vissa pälsvaror,
14. förordning om ändring i förordningen (1948: 85) om för-
säljningsskatt,
15. förordning om ändring i förordningen (1953: 396) om ac-
cis å fettemulsion m. m.
16. förordning om ändring i förordningen (1953: 397) angående
avgift för fettvaror som användas för framställning av fett-
emulsion m. m.,
17. förordning om ändring i förordningen (1956: 545) angående
omsättningsskatt å motorfordon i vissa fall,
18. förordning om ändring i förordningen (1957: 262) om all-
män energiskatt,
19. lag om ändring i förordningen (1960: 253) om tillverkning
och beskattning av malt- och läskedrycker,
20. förordning om ändring i förordningen (1960: 258) om ut-
jämningskatt å vissa varor,
21. förordning om ändring i förordningen (1961: 372) om
bensinskatt,
22. förordning om ändring i förordningen (1961: 394) om to-
baksskatt,
23. förordning om ändring i förordningen (1961: 653) om bränn-
oljeskatt,
24. förordning om ändring i förordningen (1964: 352) om ga-
solskatt,
25. lag om ändring i lagen (1961: 300) om redareavgift för
sjöfolks pensionering,
26. förordning om ändring i förordningen (1968: 419) om all-
män arbetsgivaravgift,
27. lag om ändring i bokföringslagen (1929: 117),
28. lag om ändring i förordningen (1967: 139) om obligatorisk
statsplombering av utsädesvara och om växtförädlingsavgift,
29. lag om ändring i förordningen (1967: 340) med vissa be-
stämmelser om prisreglering på jordbrukets område,
30. förordning om ändring i kupongskatteförordningen (1970:
624);

C. att riksdagen avslår följande motioner, nämligen

1. motionen 1971: 1200
2. motionen 1971: 1201
3. motionen 1971: 1202
4. motionen 1971: 1203
5. motionen 1971: 1204
6. motionen 1971: 1205
7. motionen 1971: 1206
8. motionen 1971: 1207,

i den mån de inte kan anses besvarade genom vad utskottet ovan an-
fört och hemställt.

Stockholm den 18 mars 1971

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), fruar Nettel-
brandt* (fp), Holmqvist (s), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c),
Wärnberg* (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein* (s), Nilsson i Trobro
(m), Wikner (s), Stadling (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Björk i
Gävle (c) och fru Normark (s).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Särskilda yttranden

1. av fru Nettelbrandt (fp) och herr Larsson i Umeå (fp):

”Enligt vår uppfattning är det angeläget att särskilt markera skatte-
brottens allvarliga karaktär. Detta bör ske genom att skattebrottsbe-
stämmelserna inordnas i brottsbalken. Därigenom motverkas att skatte-
brotten i det allmänna rättsmedvetandet framstår som mera socialt ac-
cepterade än andra jämförliga brott.

Det hade givetvis varit att föredra att så kunnat ske redan i samband
med bestämmelsernas ikraftträdande. När detta nu av olika skäl inte
ansetts möjligt, hade enligt vår mening önskvärldheten av en sådan lag-
systematik bort komma klarare till uttryck i utskottets yttrande. Ut-
skottet borde sålunda ha föreslagit riksdagen att uttryckligen hos Kungl.
Maj:t begära, att bestämmelserna snarast möjligt inordnas i brottsbal-
ken.”

2. av herrar Magnusson i Borås (m) och Nilsson i Trobro (m):

”Huvudsyftet med föreliggande proposition är att effektivisera på-
följdssystemet och att göra det mer nyanserat. Av den anledningen är

det värdefullt att frågan om avgifts- och skattetillägg nu tas upp till prövning, framför allt när det gäller de grova skattebrotten. Det hade emellertid varit både naturligt och värdefullt om reformeringen av påföljdssystemet hade kunnat ske i samband med att frågan om taxering i första instans tas upp till prövning. Då hade ytterligare en möjlighet kunnat övervägas nämligen att lägga ifrågavarande uppgifter på en ny och omorganiserad första instans. Härigenom skulle man kunnat räkna med en riktigare och mer nyanserad bedömning och systemet hade sannolikt även varit personalbesparande. Emellertid tycks det nu vara tveksamt om ett förslag i denna fråga kan komma att förläggas höstriksdagen. Av den anledningen torde det vara mindre lämpligt att uppskjuta behandlingen av det aktuella förslaget till en senare mera obestämd tidpunkt.

En så genomgripande förändring av påföljdssystemet som det här är fråga om förutsätter att de lokala skattemyndigheterna har tillgång till den kvalificerade personal som krävs för att de nya och krävande uppgifterna skall kunna fullgöras på ett grannliga sätt. I annat fall föreligger uppenbarligen stor fara för att rättssäkerheten äventyras. En sådan utveckling skulle allvarligt skada den skattskyldiges tilltro till svenskt skatteväsende.”

